

- (1) had a capital holding of at least 25% in the distributing company; and
- (2) had held the holding for at least 12 months.

For foreign dividends, it was a further condition that the resident recipient company could demonstrate that the dividends were received from a company whose profits had been subject to an acceptable level of taxation abroad, i.e. they had been taxed under provisions that did not deviate substantially from those in Denmark. This condition also applied if foreign dividends were derived from capital holdings not satisfying the above holding requirements. If the condition was satisfied, only 66% of the foreign dividends were taxable, i.e. subject to the same tax treatment as domestic dividends from capital holdings of less than 25%.

With effect as of 1 January 1999 the additional condition for foreign dividends (that they had been subject to an acceptable level of taxation abroad) was abolished for purposes of both the exemption for substantial shareholdings and the taxation of only 66% in the case of other shareholdings. This change was motivated in part by the desire to do away with the administrative burden for companies of keeping documentation on the foreign taxation of the corporate income underlying a dividend payment to a parent company in Denmark, and in part by the fact that capital gains on shares in non-resident (as well as resident) companies are, in general, tax free if realized by corporate shareholders after at least 3 years of ownership.

Important modifications to this system of dividend taxation are:

- (1) the application of the controlled foreign company (CFC) regime under which the underlying corporate income is taxed in Denmark; and
- (2) that dividends and capital gains from shares in companies resident in low-tax jurisdictions which (companies) derive mainly financial income are tax free only subject to certain conditions.

(These two exceptions will not be discussed in further detail in this survey.)

2. Corporate income tax rate

In December 2000 the corporate income tax rate was reduced from 32% to 30%, effective for the tax year 2001 onwards (law 1279 of 20 December 2000). This rate reduction was mainly financed by a decrease to 25% from 30% in the rate of depreciation applicable to plant, machinery and by an increase in the tax rates applicable to income from shares (dividends and capital gains) received by individuals.

In December 1998 the corporate income tax rate was lowered from 34% to 32% with effect as from tax year 1999 (law 910 of 16 December 1998).

3. Transfer pricing

In 1998 Denmark introduced documentation and disclosure requirements concerning the fixing of transfer prices between associated parties, which require taxpayers to prepare and keep documentation on transfer prices for tax years beginning on or after 1 January 1999 (law 131 of 25 February 1998). This change in law was a reaction to the difficulty of the tax authorities in making transfer pricing adjustments due to the lack of information combined with the burden of proof, which initially lies with the tax authorities. Another reason for the change in law was that, following the increased interest in making transfer pricing adjustments in other states, Denmark was being presented with requests for corresponding adjustments after primary transfer pricing adjustments abroad. Without available documentation in Denmark, the Danish tax authorities were not able to negotiate such cases and secure taxing rights to income that, according to the arm's length standard, rightfully would be taxable in Denmark.

The documentation and disclosure requirements apply to taxpayers that:

- (1) are controlled by non-resident persons;
- (2) control non-resident legal persons;
- (3) are group-related with a non-resident legal person (this category covers sister companies, for example);
- (4) have a permanent establishment abroad; or
- (5) are non-resident with a permanent establishment in Denmark.

If there is a failure to comply with the documentation requirements, the tax authorities have the right to estimate the taxpayer's income.

In connection with the introduction of documentation requirements, two changes to the rules on assessment procedures were made. First, there is no longer a statute of limitation for requesting a corresponding adjustment in Denmark following a transfer pricing adjustment abroad. Second, the limitation on the tax authorities for making transfer pricing adjustments was changed to 6 years, which is 2 years in addition to the normal limitation of 4 years.

Following the enactment of transfer pricing documentation and disclosure requirements a few other changes in law were made:

- (1) by law 432 of 26 June 1998 the arm's length principle was clearly established in the tax legislation, with immediate effect; and
- (2) by the same law a provision was enacted by which a taxpayer that has had its profits adjusted can avoid secondary adjustments if it undertakes to rectify the situation, e.g. transfer funds to the "correct" taxpayer in accordance with the transfer pricing adjustment. For international transactions, this rule applies only if the foreign tax authority makes a similar adjustment

4. Thin capitalization

Legislation on thin capitalization was introduced with effect as from the tax year 1999. The rules apply to resident companies having a debt to a non-resident controlling natural or legal person. The thin capitalization rules apply if a company's debt-to-equity ratio exceeds 4:1 at the end of a tax year.

The consequence of applying the thin capitalization rules is that interest expenses relating to debt in excess of the 4:1 ratio are not deductible. Capital losses on such debt are also not deductible. Such losses may, however, be carried forward and set off against future capital gains in respect of the same debt relationship. The limitation on the interest deduction only applies to interest on debt to controlling persons.

If the debt-to-equity ratio is exceeded, a company can avoid the limitation on the deductibility of interest expenses if it can show that a similar loan relationship could exist between unrelated persons.

Non-deductible interest expenses are not reclassified into dividends either for purposes of domestic law or tax treaty purposes.

There are anti-avoidance rules to prevent (i) the contribution and subsequent withdrawal of equity capital, (ii) dilution of the 4:1 debt-to-equity ratio through the use of a chain of companies, and (iii) the use of back-to-back loans through third parties.

5. Captive insurance

With effect as from tax year 2001, law 1284 of 20 December 2000 introduced a provision according to which insurance premiums paid to a group insurance company are not deductible. Rather, a deduction will be granted when damage and loss occur. Insurance premiums are, however, deductible if the group insurance company insures, on similar terms, risks for third parties similar to the risks insured for group companies, and if such third party insurance business is substantial.

Also, insurance premiums are deductible if the group company can demonstrate that the risk is reinsured with a third-party insurance company. In the mirror situation, where a risk is insured with a third-party insurance company but reinsured with a group insurance company, insurance premiums are not deductible.

If insurance premiums paid to a group insurance company are not deductible, the corresponding premium income is not taxable in the hands of the group insurance company. In this case, the group insurance company is not allowed to make tax-deductible allocations to reserves or to deduct for tax purposes reinsurance premiums. In addition, no deduction is granted for insurance sums paid out to group companies but such sums are not taxable for the receiving group company.

The provision does not apply to (re)insurance premiums paid within a group of insurance companies.

6. Law rewrite project

During the latest couple of years two laws have been rewritten in order to modernize their structure and language used. The laws are the Law on Depreciation (revised in 1998) and the Law on the Tax Treatment of Gains and Losses on Debt Claims, Debts and Financial Instrument (revised in 1997).

B. Proposed and contemplated measures

1. Amendments to the holding company regime

A modification to the holding company regime has been proposed but not yet enacted. Bill 99 of 10 November 2000 contains a proposal to introduce a 25% (meanwhile increased to 28%) withholding tax on dividends paid to non-resident companies, unless the dividend receiving non-resident company is resident in the EU, in a state with which Denmark has a tax treaty or in the Faroe Islands or Greenland. The change is proposed to be effective for dividends declared or paid on or after 1 July 2001. The proposal follows the inclusion of the Danish holding companies regime in the list of harmful tax regimes issued by the special committee established by the EU Council of Ministers, which studies harmful tax competition within the EU in accordance with the code of conduct on business taxation.

2. Taxation of gains and shares

A working group established in 1996 has finalised its proposal for a new Law on Taxation of Gains and Shares but no bill has yet been presented to the parliament. The revision of the law is to a large extent a rewrite in order to modernize its structure and language. However, a number of changes to the position in law are also proposed, one being that companies in general will be exempt from tax on gains on shares (under current legislation capital gains on shares are only tax exempt after an ownership period of at least 3 years).

FRANCE

As the overall economic situation in France prospered over the past years, most tax measures which recently entered into force were designed to alleviate the tax burden on individual taxpayers. For corporate entities, although a number of tax reduction measures were taken, these were mitigated by the introduction of a new social tax intended to finance the reduction of the work week to 35 hours, the further reduction of the *avoir fiscal* tax credit, and the reduction of the coefficients used for calculating

declined balance depreciation. With respect to proposed and/or contemplated measures, no substantial plans are expected before the presidential elections which are scheduled for Spring 2002.

A. Recently adopted measures

Significant changes were introduced by the Finance Law 2001 to the corporate tax rules.

1. Corporate income tax rate

The corporate income tax rate, which had been formerly levied at a uniform standard rate of 33.33%, has been amended so that it now varies depending on the size of the enterprise.

Indeed, for accounting periods closed on or after 1 January 2001, small and medium-sized companies are subject to corporate income tax at a special rate of 25% on the first FRF 250,000 of profits and at the standard rate on the excess. The law expressly states that this rate will be lowered to 15% for accounting periods ending on or after 1 January 2002.

The special rate applies to small and medium-sized companies, i.e. companies which satisfy the following requirements:

- the annual turnover must not exceed FRF 50 million;
- the capital must be entirely paid up; and
- the shares must be continuously held, for at least 75%, by individuals or by a small or medium size companies themselves meeting the above conditions.

2. Corporate income tax surcharge

The corporate income tax surcharge which is levied on the amount of the corporate income tax payable has been reduced to 6% in 2001 (previously 10%). This rate will be further reduced to 3% in 2002 before being completely abolished.

3. Participation exemption threshold

The minimum participation threshold required for the application of the participation exemption regime was modified by Finance Law 2001. The minimum participation was previously at least 10% or a cost price of at least FRF 150 million. The rules have been simplified and made uniform as of 1 January 2001. As from that date, the minimum participation threshold is 5% in all cases.

4. Avoir fiscal for portfolio corporate investors

The rate of the domestic imputation tax credit attached to French-source dividends (*avoir fiscal*) used to be invariably 50% of the dividend.

This rate has been reduced in two stages to 45% in 1999, and 40% in 2000 for portfolio corporate investors receiving French dividends. Finance Law 2001 further reduced this rate to 25%, and provided for a rate of 15% in 2002.

However, individuals and corporate shareholders who qualify for the participation exemption remain entitled to an *avoir fiscal* of 50% of the dividend received. Because the *avoir fiscal* remains unchanged for individuals and for parent companies, it is not clear whether the successive reduction of the *avoir fiscal* for portfolio corporate investors is in preparation of a move from the imputation system to a classical system.

5. Declining balance depreciation

In France, a declining-balance depreciation is allowed for qualifying assets. The method may not be applied to assets whose useful life is less than 3 years.

Under the method, the declining-balance rate is computed by multiplying the rate of straight-line depreciation by a coefficient depending on the useful life of the asset.

Finance Law 2001 reduced these coefficients by 0.25 to become:

- 1.25 x straight-line rate if the useful life of the asset is 3 or 4 years;
- 1.75 x straight-line rate if the useful life of the asset is 5 or 6 years;
- 2.25 x straight-line rate if the useful life of the asset exceeds 6 years.

For assets acquired before 1 January 2001, the above multipliers remain 1.5, 2 and 2.5 respectively.

6. Business tax

The business tax (*taxe professionnelle*) is a local tax computed by reference to various parameters including payroll and the rental value of fixed assets. The tax has been severely criticized -including by the Council of Taxes- as an anti-economic levy. In particular, by being partly based on payroll, the tax was thought to be a disincentive to employment. Parliament approved a plan under which the payroll component of the tax would be reduced gradually before being abolished altogether.

7. Financing the measures

The corporate tax measures were not substantial and did not create a real financing issue. The reduction of the co-efficients for declining balance depreciation are thought to be part of the solution. The financing issue was in particular created by the reduction of the standard VAT rate by 1 percentage point in April 2000, the reduction in the income tax rates, the abolition of the "vignette" (*wegenbelasting*) for private individuals, and the reduction of excise duties on diesel and fuel in summer 2000 in reaction to massive protest by the transport sector. These measures were financed thanks to unexpected substantial reductions in public deficits, privatization (e.g. France Télécom), and an obligation for oil companies to release and add to taxable income reserves they were previously allowed to book to account for price fluctuations.

B. Proposed and contemplated measures

The tax reductions enacted in 2000 will be implemented over the period 2001-2003 and were described as the most important "in the past 50 years". It is expected that no substantial corporate tax measures will be announced before the presidential elections of 2002.

FINLAND

There have been no recent substantial amendments to Finnish corporate tax law (only the corporate tax rate was increased by one percentage point). There are also no proposed measures.

GERMANY

A. Recently adopted measures

The German corporate tax system has recently undergone substantial amendments. The changes were mainly effected by the Law on Tax Reduction and on the Reform of Enterprise Taxation (*Gesetz zur Senkung der Steuersätze und zur Reform der Unternehmensbesteuerung*) of 23 October 2000. Roughly speaking, the amended provisions apply from 2001 for companies and from 2002 for shareholders.

1. Tax rates

The corporate income tax law provides now for a uniform tax rate of 25% for both retained and distributed profits. In the past, the corporate income tax rates were 30% for distributed profits and 40% (1999) for retained profits.

The withholding tax rate on dividends has been lowered from 25% to 20%.

Note: All percentages continue to be increased by the 5.5% solidarity surcharge.

2. Change of corporate tax system

Since 1977, Germany applied a full-imputation system (*Anrechnungsverfahren*) of corporate taxation which, in principle, eliminated entirely for resident shareholders the economic double taxation of corporate profits. The system was, however, subject to criticism mainly because of:

- complexity of equity classification;
- susceptibility for tax avoidance (e.g. dividend stripping); and
- doubts about compliance with European Union law (e.g. imputation credit only for domestic dividends).

As from 2001, Germany has returned to a classical system of corporate taxation. The resulting economic double taxation is mitigated by a reduction of the corporate income tax rate and by amendments in the taxation of the shareholders, in particular the half-income system (*Halbeinkünfteverfahren*). According to the half-income system, only 50% of dividends received by individual shareholders are subject to personal income tax; correspondingly, only 50% of related expenses are deductible. Intercorporate dividends are tax exempt to avoid a multiple levy of tax within a chain of participations.

Capital gains on shares benefit, where taxable at all, from the half-income system in the hands of individual shareholders. They are exempt from corporate tax in the hands of corporate shareholders. However, the exemption for capital gains is not available to banks and financial institutions who hold the shares for trading purposes.

The revised tax treatment of dividends and capital gains on shares applies irrespective of their domestic or foreign source.

3. Fiscal unity (*Organschaft*)

The requirements for fiscal unity (available under corporate income tax, municipal business tax and VAT) were reduced for purposes of corporate income tax. Under the new rules, financial integration is sufficient whereas economic and organizational integration are no longer necessary.

4. Anti-avoidance

Thin-capitalization rules have been tightened, in particular by establishing less favourable conditions for "safe haven" debt/equity ratios.

Controlled foreign company rules (CFC rules) have been amended resulting in a new concept. CFC rules serve now in imposing a tax burden of the foreign company comparable to the tax burden of a resident company (25% corporate income tax plus 13% municipal business tax = 38%). Actual distributions are dealt with in the same way as regular dividends (see A(2)).

5. Financing

The financing of the corporate income tax (and also personal income tax) measures relied substantially on the introduction of restrictions with respect to tax depreciation. For instance, the rate of depreciation for business buildings has been reduced from 4% to 3%. Also, the depreciation rates of most movable assets were lowered.

Furthermore, the amended thin capitalization rules (see V.) are expected to contribute to higher revenues.

B. Proposed and contemplated measures

The Lower House of Parliament (*Bundestag*) has requested the government to present a report by 31 March 2001, dealing with the following issues, which are regarded as being significant for Germany's international economic position:

- taxation of foreign relations, including CFC legislation;
- taxation of affiliated companies; and
- taxation of business reorganizations.

GREECE

A. Recently adopted measures

1. Tax rates

In the year 2000, the corporate tax rate for Greek branches of EU companies (with the exception of banks), the shares of which are listed on a stock exchange in the EU, has been reduced to 35%. The 35% rate applied previously only to the profits of resident quoted companies. In order for the 35% rate to apply (instead of the standard 40% rate), the shares of the EU company must be listed at the end of

the accounting year. The new rate applies for profits shown in balance sheets prepared on or after 30 September 2000.

The corporate income tax rate for unlisted corporations (AEs) and permanent establishments (other than branches of EU companies which are listed on a stock exchange in the EU), has been reduced from 40% to 37.5% for the income of the fiscal year 2002 and to 35% for the income of the fiscal year 2003. (A corresponding reduction in withholding taxes, which are based on the corporate income tax rate, applies in 2001 and thereafter).

2. Parent-Subsidiary Directive

Relief from double taxation for dividends received under the EC Parent-Subsidiary Directive was extended to dividends from second-tier subsidiaries, subject to the general conditions.

3. Corporate bonds

With effect from 10 February 2000, corporate bonds issued by companies with their registered seat in Greece are entitled to the same tax treatment as Greek state bonds. In practice, this means that interest from corporate bonds received by Greek companies or the permanent establishments of foreign entities in Greece is (i) subject to tax at 10% and (ii) recorded in a tax-free reserve taxable on distribution or capitalization, with a credit being given for the 10% tax paid. There is no withholding tax on interest on corporate bonds received by non-residents.

B. Proposed and contemplated measures

The Ministry of Finance has recently set up a Committee of Experts which is asked to study and propose a Tax Reform. The Committee is chaired by Prof. V. Rapanos, chairman of the Council of Economic Experts. The Reform proposals are expected to be announced in autumn 2002 and be effective as from 2003.

According to the available information, a number of expert committees have been set up and are conducting work on direct taxation, capital taxation, VAT and taxes for third parties/ municipalities, to prepare proposals for the above reform. The contents of the reform are not known but it is expected that steps towards harmonization with other tax systems in Euro-zone, including a decrease in applicable income tax rates, will be proposed.

IRELAND

A. Recently Adopted Measures

1. Corporation tax rates

For the 2000 financial year corporation tax at the special rate of 12.5% applies to companies which earn trading income, other than income taxable at the 10% rate, of up to 50,000 with marginal relief at the rate of 23% for profits between 50,001 and 75,000. Corporation tax at the standard rate of 24% is levied where a company earns more than 75,000 in trading profits. A higher corporation tax rate of 25% is applicable to certain categories of income, mainly of a passive nature such as for example interest and dividends. Capital gains are subject to a separate rate band which is generally 20%. The corporation tax rates for the 2001 financial year are outlined below in the discussion of proposed and contemplated measures. The current 24% standard rate is to be reduced gradually on an annual basis until a projected rate of 12.5% is reached by 2003. This will mean that the current special rate of 12.5% will then no longer be applicable as it will merge with the new 12.5% standard rate. The 25% higher rate will still remain applicable.

2. Taxation of Dividends

In order to help make up the revenue shortfall from reductions in the standard rate of corporation tax, there has been a change in the manner in which dividend distributions are taxed. The partial imputation system of taxing dividends has been replaced with a classical system. This has been achieved through the abolition of tax credits and advance corporation tax with effect from 6 April 1999. Corporate profits and dividends paid out of those profits are now taxed as separate items of income with no adjustment any longer being made to the income tax payable by the shareholders in order to take into account the fact that the profits had already borne tax at the company level. From 6 April 1999 a withholding tax has, subject to certain exceptions, also been introduced. The withholding tax is levied at the standard rate of Irish income tax (currently 22%) on dividend payments made by Irish resident companies. The shareholder is entitled to a credit for the withholding tax against his or her Irish income tax liability (or a refund if the withholding exceeds the tax liability). There is an exemption from dividend withholding tax for shareholders resident in an EU Member State and shareholders resident in a country with which Ireland has concluded a tax treaty.

3. Anti-Avoidance Measures

The Finance Act 2000 saw the introduction of the following anti-avoidance measures:

Tax-motivated interest payments

An interest deduction is not available if a scheme or arrangement has been entered into where the sole or main benefit that might be expected to accrue to the borrower from the transaction under which the interest is paid is a reduction in the liability to tax.

Prepaid interest

A measure to close a loophole whereby borrowers accelerated a deduction for interest expenses by prepaying the interest has been introduced. As a result, a recipient of prepaid interest, such as, for example, an Irish bank, is taxed on prepaid interest on a receipts basis rather than on the accruals basis.

4. Foreign Tax Credits

The Finance Act 2000 has also seen the introduction of a technical amendment to ensure that where a dividend is paid through a series of tiers of foreign subsidiary companies before it is received by a parent company in Ireland, the Irish parent obtains a credit against the Irish tax payable for any withholding tax paid at any of the tiers. Previously, credit for withholding tax was limited to that incurred at the first and second tiers only. The provision applies retroactively from the date the relief was introduced, i.e. from 1 April 1998.

5. Irish Customs House Docks Area of Dublin

The European Commission decided on 22 December 1999 to close the legal proceedings it had initiated on 9 February 1999 against Ireland for breach of the state aid regulations with respect to the double rent deduction and property tax exemption in the Irish Customs House Docks area of Dublin.

B. Proposed and Contemplated Measures

The principal proposals in the 2001 Budget presented on 6 December 2000 relating to corporation tax are as follows:

1. Corporation Tax Rates

The standard rate of corporation tax applicable to trading income is to be reduced from 24% to 20% from 1 January 2001. The amount of income taxable at the rate of 12.5% which applies to trading income, other than income taxable at the 10% rate, is to be increased from 50,000 to 200,000 per annum. Marginal relief will apply if the total of such trading income is between 200,000 and 250,000.

2. Capital Allowances

The rate of capital allowances (i.e. depreciation) available on capital expenditure on plant and machinery is to be increased, from 15% of expenditure per annum in years 1 to 6 and 10% in year 7, to 20% per annum in years 1 to 5. These new rates will apply to capital expenditure incurred after 1 January 2001.

ITALY

A. Recently adopted measures

Italy introduced a number of important measures in 2000 which mostly centered on anti-avoidance.

1. CFC legislation

Controlled foreign companies (CFC) legislation was introduced under which the profits realized by a foreign company or entity are deemed to be the profits of an Italian resident person, whether an individual, a corporation or another entity subject to corporate income tax, if:

- the resident person owns, directly or indirectly, a controlling participation in the foreign CFC; and
- the foreign CFC is resident in a privileged tax jurisdiction, i.e. a jurisdiction that applies income taxation appreciably lower than that applied by Italy or does not have an agreement providing for an effective system for the exchange of information with Italy.

The application of the CFC rules can be avoided if the resident person proves that the foreign CFC predominantly carries out an actual industrial or commercial activity in the country or territory in which it is located, or if the resident person proves that his participation in the foreign CFC is not intended to localize income in countries or territories with privileged tax jurisdictions. The CFC legislation will apply to the income of the taxable period following that in which the Ministry of Finance issues the Decree containing the list of privileged jurisdictions. As the Decree was not issued in 2000, the CFC legislation does not apply to the income of 2001.

2. Anti tax haven legislation

The non-deductibility of expenses provided for by the anti-tax haven provisions contained in Art. 76 of the Income Tax Code was extended to transactions between a resident enterprise and any enterprise resident in a non-EU country with a privileged tax regime, regardless of any relationship between the two entities. Privileged tax jurisdictions are determined by a Decree of the Ministry of Finance. The anti-tax haven provisions do not apply if the resident enterprise can prove that the foreign enterprise

predominantly carries on an actual industrial or commercial activity in the local market in which it is situated. The rules will apply to the income of the taxable period following that in which the black list for CFC purposes (see (1) above) is issued.

3. Participation exemption

The provisions of the EC Parent-Subsidiary Directive (i.e. the exemption of 95% of dividends in the hands of the Italian parent company) were extended to dividends received from non-EU subsidiaries, provided that the subsidiary paying the dividends is resident in a country that is not a privileged jurisdiction. The tax burden and exchange of information system will be taken into account by the Ministry of Finance in drafting the white list of eligible countries and companies. The exemption will apply from the first taxable period following that in which the list is published.

4. Revaluation of fixed assets

Further tax incentives for business income were adopted in 2000. Resident companies, partnerships, entrepreneurs and permanent establishments of non-resident companies may revalue their fixed assets in their balance sheets for 2000 on the payment of a substitute tax of 19% (15% for non-depreciable assets). The tax on the revaluation substitutes the corporate (IRPEG) and individual (IRPEF) income taxes and the regional tax on productive activity (IRAP). The revised asset values recorded in a balance sheet are recognized for all tax purposes.

5. Tax rates

With regard to corporate tax rates, the Finance Act for 2001 reduced the corporate income tax rate from 37% to 36% for the tax year 2001 and to 35% for the tax year 2002 onwards.

The minimum average corporate tax rate of 27% (20% for new listed companies) for dual income tax purposes was abolished. Therefore, the reduced rates of 19% (7% for newly listed companies) applies without restriction to the entire income eligible for the reduced rate under the dual income tax system.

The incentive for new investments in business assets (reduced corporate income tax rate of 19% on profits derived by new investments in business assets) was extended to the tax year 2001.

The substitute tax on corporate reorganizations (i.e. on capital gains on going-concerns and qualifying participations transfers or contributions, exchanges of shares, mergers and split-offs) was reduced from 27% to 19%.

B. Proposed and contemplated measures

There are no proposed or contemplated measures at the moment concerning corporate income tax. This is also due to the next (May 2001) elections, which outcome is not certain. According to unconfirmed reports, however, the Tax Administration is contemplating proposals to switch from the current imputation system to a classical system following the new German model.

LUXEMBOURG

Luxembourg law has undergone very few changes over the past years. There are to our knowledge no proposed measures which would substantially amend the existing system.

A. Recently adopted measures

1. 1929 holding companies

A law of 31 May 1999 provides that 1929 Luxembourg holding companies will be excluded from the tax benefits provided by the law of 31 July 1929 if:

- the company's statement of purpose (*objet social*) does not explicitly state that the company requests to be considered as a holding company within the meaning of the law of 31 July 1929; or
- the company's name (*raison sociale ou denomination sociale*) is not immediately followed by the word "holding" or "holdings", unless this wording already appears in the name or social reason of the company.

2. Administrative circulars concerning the corporate income tax

Circular LIR No. 174bis/1 of 9 March 1998 elaborates on the provisions of the above law that relate to offsetting the net worth tax against the corporate income tax. The Circular provides, among other things, for rules in case of tax consolidation. For corporate income tax purposes, a tax consolidation of fully taxable resident companies is available in Luxembourg, subject to conditions. Under the Circular, the corporate income tax against which net worth tax is creditable is computed on consolidated taxable income, and the net worth tax of each consolidated company may be credited. Under the law, the credit is available if a reserve amounting to five times the net worth tax is accounted for and kept during the 5 years following the year of offsetting.

Under the Circular, this must be complied with on a consolidated basis. For instance, the net worth tax of all the consolidated companies is creditable if one or more of the consolidated companies form a

reserve representing five times the net worth tax of all the consolidated companies and keep it during the minimum period required.

Circular LIR No. 164/1 of 23 March 1998 provides that companies must provide for an interest rate of 5% on loans granted by individual shareholders. The interest rate to apply on loans between related companies must be determined at arm's length.

Under Circular LIR No. 46/2 of 23 March 1998, social security contributions paid by a company on behalf of its employed shareholders are deductible for the company and form part of the shareholder's gross salary. The contributions are considered as a (non-deductible) hidden profit distribution if they are paid on behalf of shareholders not employed by the company.

B. Proposed and contemplated measures

There are to our knowledge no proposals to substantially modify the corporate tax system.

PORTUGAL

A. Recently adopted measures

A comprehensive tax reform was enacted by Law 30-G/2000 of 29 December 2000. In addition, the exemption from corporate income tax (IRC) for the free-trade zones of Madeira and Azores has been changed by Law 30-F/2000.

Law 30-G/2000 provides for substantial changes to the corporate income tax (IRC) and introduces specific anti-tax evasion measures into the General tax Law (LGT) affecting corporate taxpayers. The provisions of Law 30-G/2000 generally apply to any tax period commencing on or after 1 January 2001 except as far as the new transfer pricing rules are concerned which will apply from 1 January 2002.

The most relevant changes introduced by Laws 30-G/2000 and 30-F/2000 affecting corporate taxpayers are summarized below.

1. Tax Rates

The general IRC rate in mainland Portugal is 32% for tax years beginning in 2000 or 2001 (previously, the rate was 34%). The rate will be further reduced to 30% for tax years beginning in 2002 and, depending on the impact of the tax reform on the Portuguese economy, to 28% at a later date. The objective is to eventually reduce the general IRC rate to 25%.

A reduced IRC rate of 20% applies to small companies taxed under the simplified method (see 2. below). A 25% rate continues to apply to real estate management and investment companies (SGIIs) until 31 December 2005.

The IRC rate in the Azores Autonomous Region for tax years 2000 and 2001 is 22.4%; the rate will be 21% for tax year 2002. In the Madeira Autonomous Region the IRC rate for tax years beginning on or after 1 January 2001 is set at 29%.

The above rates continue to be increased in many municipalities of mainland Portugal by a maximum of a 10% surcharge (*derrama*), which is not deductible for IRC purposes. The municipalities of Azores and Madeira do not impose this surcharge.

2. Simplified method of taxation

While the taxable base of ordinary corporate taxpayers is determined on the basis of their standard accounting records (direct method), for certain small companies, it is determined on the basis of a deemed minimum income (simplified method).

The *simplified method* applies mandatorily to any small company, other than an SA, which (1) does not elect to keep organized accounts, (2) had in the previous year a turnover of less than PTE 30 million and (3) is not required to have certified accounts. The taxable base of such taxpayers is computed in accordance with the parameters to be set out for different sectors of activity. Until the parameters are published, these companies are taxed on deemed income, the amount of which is:

- 20% of their turnover from sales of goods and merchandise; plus
- the higher of 45% of their gross income from other sources and the highest national minimum salary for the year (PTE 938,000 for 2001).

The deemed taxable income under the simplified method is subject to IRC at a reduced rate of 20% as indicated in 1.

3. Rollover relief

A new rollover relief scheme applies to capital gains from the disposal of tangible fixed business assets, including shares or quotas of pure holding companies (SGPSs) or venture capital companies (SCRs). Under the new scheme, 20% of the gains is taxable in the year of disposal; the remaining 80% is spread over the following 4 years (20% per year), provided that the total consideration received is reinvested within a 3-year period in the acquisition or manufacturing of other tangible fixed assets. If only part of the consideration is reinvested, only the corresponding part of the gain qualifies for the relief.

4. Full relief from economic double taxation

From 1 January 2001 Portugal has implemented full relief from domestic economic double taxation on corporate profits with respect to qualifying domestic dividends. Accordingly, dividends are fully exempt (previously, 95% was exempt) if derived by a company that has held at least 25% of the paying company's capital for an uninterrupted period of at least 2 years prior to the distribution. Distributions made before the expiry of the 2-year holding period qualify for the relief, provided that the holding period requirement is subsequently met.

The same relief applies, regardless of the size of the holding and the holding period, where the recipient of the dividends is a pure holding company (SGPS), a venture capital company (SCR), a regional development company (SDR), an entrepreneurial promotion company (SFE), an investment company (SIM and SII) or a brokerage financial company (SFC).

5. New definition of permanent establishment

The definition of the term "permanent establishment" contained in Art. 5 of the OECD Model Convention and used by Portugal in most of its tax treaties has been incorporated into Art. 4-A of the IRC Code. However, according to the domestic definition, a permanent establishment includes a building site or a construction or installation project or connected supervisory activities which last for more than 6 months (instead of 12 months).

6. Group treatment

From 1 January 2001 a special regime for determining the taxable base of a group of companies has superseded the former tax consolidation regime. A transitional regime is, however, available to those groups of companies that had previously obtained an authorization of the Minister of Finance to be taxed on the basis of consolidated accounts.

If a qualifying group of companies elects to be taxed under the special regime, the election must be notified through an official form to the tax authorities by both the parent and its subsidiaries by 31 March of the year in which they will apply the special regime. The election is valid for 5 years and may be extended indefinitely.

A qualifying group for the special regime purposes consists of a group head (the parent) and one or several 90% or more directly or indirectly held subsidiaries, provided that such holding (1) confers on the parent more than 50% of the voting rights, and (2) is maintained by the parent (except in the case of a newly-formed subsidiary) for more than 1 year prior to the application of the special regime. Both the parent and its subsidiaries must be an SA, Lda or partnership limited by shares with their legal

seat or place of effective management in Portugal and be subject to the general IRC rate. They may not have been inactive for more than 1 year and may not have had losses in the 3 years prior to the application of the special regime, except if the holding has existed for more than 2 years.

Salient features of the special regime are:

- all profits and losses, as determined in the tax return of each member, excluding intra-group dividends but including capital gains, are pooled;
- intra-group dividends, interest and royalties are exempt from IRC withholding; and
- intra-group capital gains and losses are taken into account in determining each member's taxable profits.

7. Anti-avoidance rules

Penalty charge on certain expenses

In addition to the 50% penalty tax on the unsubstantiated expenses of ordinary enterprises (70% for wholly or partly exempt entities), a penalty charge is imposed separately at the rates of (i) 6.4% on entertainment expenses and expenses relating to passenger cars or motorcycles, recreational vessels and pleasure aircraft, and (ii) 35% on expenses paid to residents of tax havens, unless the recipient proves that the payment concerns a genuine transaction and has no abnormal character or is not excessive (55% for wholly or partly exempt entities).

The term "low-tax jurisdiction" includes both listed tax havens (to be set out in a forthcoming ordinance of the Ministry of Finance) and any country in which either there is no corporate income tax or the tax paid does not exceed 60% of the general IRC rate (see 1.).

New transfer pricing rules

One of the most relevant anti-tax avoidance measures focuses on the treatment of abusive transfer prices. The new transfer pricing rules will apply from 1 January 2002. Although the arm's length principle is contained in the existing text of Art. 57 of the IRC Code, its application in practice was, however, specially difficult. For this reason, effective 1 January 2002, Art. 57 is redrafted entirely as set out below.

(a) Arm's length principle

Commercial transactions (including, in particular, deals involving goods, rights or services) and financial transactions carried out between an IRC taxpayer and any other taxable or non-taxable entity, which are related parties, must be entered into, accepted and conducted in accordance with the arm's length principle.

The arm's length principle will apply to transactions between related parties, including (a) a Portuguese-based permanent establishment and either its foreign head office or other foreign-based

permanent establishments of the head office, and (b) entities involved simultaneously in taxable and non-taxable activities for IRC purposes.

(b) Best method rule

In determining the terms and conditions applicable under the arm's length principle, a taxpayer must adopt the most suitable method(s) to ensure the highest degree of comparability between the transactions that it carries out and other substantially similar transactions carried out at market prices or with unrelated parties, taking into account particularly the characteristics of the goods, rights or services, the market position, the economic and financial situation, the business strategy and other relevant characteristics of and the functions performed by the parties involved, the assets used and the sharing of risks.

(c) Applicable methods

Listed transfer pricing methods to be applied, in order of priority, are (i) the comparable uncontrolled price method, the resale price method or the cost-plus method and, only if the methods in (i) cannot be applied or do not accurately reflect an arm's length price, (ii) the profit-split method, the transactional net margin method or any other accepted methods.

(d) Related party test

Two companies are deemed to be related parties whenever one is in a position to exercise directly or indirectly a significant influence in the management of the other.

The related party test is triggered in particular in situations involving:

- a company and participators who hold directly or together with either members of their family or a 10% associated entity at least 10% of the capital or voting rights in that company;
- two companies in which the same participators hold directly or together with either members of their family or a 10% associated entity at least 10% of the capital or voting rights;
- a company and its directors (including any member of its board of management or supervisory board) or members of their family;
- two companies in which the majority of the directors (including any member of their board of management or supervisory board) are either the same individuals or members of their family;
- companies under unified control or managerial subordination (unified control exists where a group of companies is subject to an unified and common management; a managerial subordination exists when a company entrusts the management of its business to another company);
- a parent company and its 90% or more owned subsidiaries;
- companies which, due to their commercial, financial, professional or legal links, are inter-dependent in carrying on their business, especially where any of the following situations are met:
 - * the business of one is substantially dependent from the licensing of any intellectual or industrial property or know-how rights held by the other;

- * the supply of raw material or the access to channels to sell products, merchandise or services by a company depend substantially from the other;
- * a substantial part of business of a company can only be carried out with the other or depends from the other's decisions;
- * the right to establish prices (or the conditions bearing an equivalent economic effect) for the goods and services being transferred, which are supplied or acquired by a company are held -as results of the legal ownership effect- by the other; or
- * due to the terms and conditions in the commercial or legal relations between two companies, one can condition the adoption of managerial decisions of the other on the basis of events or circumstances which are not relevant to the commercial or professional relation itself (e.g. intentional set-offs).

If the tax administration (DGCI) makes the necessary adjustments in order to determine the taxable profit of a IRC taxpayer on the basis of its related party link with another taxpayer, in determining the taxable profit of the latter a corresponding adjustment must be made. The DGCI may also make a corresponding adjustment if this is provided for in a tax treaty and under the terms and conditions therein.

The method for application of these transfer pricing methods and the procedures for corresponding adjustments will be regulated by a forthcoming ordinance of the Ministry of Finance.

CFC legislation

A list setting out the low-tax jurisdictions for CFC purposes will be published by the Ministry of Finance. The corporate profits of CFC income attributed to resident shareholders are determined under the IRC rules.

New thin capitalization rules

The existing IRC rules on thin capitalization remain substantially unchanged except as far as the related party test rules are concerned. Under the new rules, two companies are deemed to be related parties for thin capitalization purposes if one is in a position to exercise directly or indirectly a significant influence over the management of the other. The related party test is triggered, in particular, in the situations described under the transfer pricing rules above.

Exemption for capital gains from sales of corporate rights by non-residents

The former exemption from IRC for capital gains derived directly by a non-resident company from the alienation of shares and other corporate rights or securities of a resident company is now subject to tighter requirements, namely:

- 1) the alienated shares/corporate rights of the resident company must not constitute a qualifying holding (as defined in the Securities Code, e.g. a 2% interest in a domestically quoted corporation)

nor pertain to a resident real estate company (i.e. a company whose assets consist principally of Portuguese-situs immovable property); and

- 2) the non-resident corporate alienator must both
 - a) not be owned, directly or indirectly, for more than 25% by any Portuguese company; and
 - b) not be a resident of a listed tax haven.

8. Anti-evasion measures

Specific anti-tax evasion measures affecting corporate taxpayers basically deal with the elimination of bank secrecy in certain cases.

As a derogation from the bank secrecy principle contained in the LGT, the tax administration is legally authorized in certain cases to have direct access, with no need for a court order, to information supported by banking documents relating to a taxpayer's transactions or account movements. These cases will be:

- if the information involves either the accounting records of an IRC or an individual entrepreneur required to keep organized accounts or any taxpayer benefiting from tax incentives or a privileged taxation scheme and it appears to be necessary to scrutinize such taxpayer's situation; and
- if the use of an indirect method of computation of a taxpayer's taxable income is legally justified or if there are good reasons to believe that a tax-related crime has been perpetrated.

9. Madeira and Azores

In order to implement the European Commission's requirements regarding the IRC exemption scheme for the Madeira free-trade zone, the IRC exemption scheme applicable to the free-trade zones of both Madeira and Azores is phased out for companies setting up operations in such free-trade zones from 1 January 2001, as follows:

- (1) companies licensed from 1 January 2001 to operate in the industrial zone or in shipping business continue to benefit from the existing exemption through 2011; and
- (2) other companies, depending on the type of business and the year of licence, will be liable to IRC in the years 2001 through 2011 at the following rates:
 - (a) banking and financial businesses at 7.5%, 10% or 12.5% if licensed, respectively, in 2001 to 2002, 2003 to 2004 or 2005 to 2006; and
 - (b) any other businesses, including holding companies (SGPSs) and venture capital companies (SCRs), at 1%, 2% or 3% if licensed, respectively, in 2001 to 2002, 2003 to 2004 or 2005 to 2006.

10. Financing measures

The expected revenue shortfall is expected to be compensated by a broader taxable base and the elimination, in certain cases, of bank secrecy. The taxable base will (necessarily, according to government officials) be broadened through a more accurate monitoring. The new simplified method of taxation (under which a deemed income results from the combination of various parameters, see 1.) is expected to play an important role in this regard.

The government announced that further reduction of the corporate tax rate in the future will depend on the impact of the reform on the Portuguese economy.

B. Proposed and contemplated measures

The Portuguese Ministry of Finance does not foresee any other changes of the IRC Code. The only pending amendments affecting corporate taxpayers relate to the Code of Tax Procedures and Appeals (CPPT) and the legal framework for tax infringements (RJIFNA).

SPAIN

A. Recently adopted measures

The most important changes were introduced by the Budget and Accompanying Laws, and Royal Decrees-Law 3/2000 and 2/2000, of 23 June 2000.

1. Avoidance of economic double exemption

The 100% credit (which in fact operates as an exemption) for dividends and capital gains derived from participations held in non-resident entities other than those resident in a tax haven, has been revoked. Under the new rules, corporate taxpayers are entitled to the participation exemption if (i) the taxpayer directly or indirectly holds at least 5% of the capital of the non-resident company uninterruptedly during the year prior to the date on which the distribution of the profits is due or will hold the required amount of capital for 1 year, (ii) the non-resident company in which the participation is held is subject to a tax similar or comparable to the Spanish corporate income tax, and (iii) the non-resident company carries on a business activity and satisfies certain other conditions. Taxpayers may opt for either the exemption method or the indirect credit method, provided that they qualify for both methods. The indirect credit method is available if a taxpayer does not satisfy the conditions for the exemption method.

2. Holding companies (ETVE)

Under the new rules, any company can generally apply the special tax regime for holding companies, or ETVE, if its corporate by-laws include a provision for the management of participations in non-resident companies. Previously, a company was required to have the supervision and management of such participations as its primary purpose. Under the holding companies regime, the application of which must be notified to the tax authorities, the participation exemption described in (1) applies. The 5% participation requirement is, however, considered to be satisfied if the participation held by a holding company has an acquisition cost of at least EUR 6 million (ESP 998,316,000).

The distribution of profits by the holding company to non-resident corporate or individual shareholders, excluding residents in tax havens, companies receiving dividends or profit distributions from the holding company may claim a tax credit of 100% of the dividends if the company has held an interest of at least 5% in the ETVE for a period of 1 year prior to the date on which the distribution of the profits was declared. In other circumstances, the tax credit is 50%. Resident individuals receiving dividends or profit distributions from a holding company may credit the lower of (i) the foreign withholding tax on the income derived by the holding company, or (ii) the Spanish individual income tax attributable to the related foreign-source income. In addition, transfers of non-resident participations to an ETVE may benefit from the special transfer of assets tax regime, i.e. the mergers and acquisitions special tax regime, subject to certain conditions.

3. Tax rates for non-residents

The rates applicable to dividends, interest and gains from units in Spanish resident investment funds, made by non-residents has been reduced to 18% (formerly 25%). Royalties are still taxed at 25% and other gains at 35%.

4. Small companies

Under the corporate income tax rules, a qualifying small company benefits from a special regime with several tax incentives, e.g. a corporate income tax rate of 30% on the first ESP 15 million and 35% on the excess. The Decree-Law increased the net turnover limit for the application of the small companies special regime from EUR 1.5 million (ESP 250 million) to EUR 3 million (ESP 499,158,000). In addition, the accelerated depreciation rate which applies to the fixed assets of small companies was increased from 2.5 to 3 times the straight-line depreciation rate. A 10% tax credit has also been introduced for investment in software or hardware related to the Internet and e-commerce, and personnel training expenses connected with the use of such software and hardware.

5. Investment tax deduction

A tax deduction, which operates as a tax deferral, is granted for investment used to acquire participations in qualifying non-resident companies, other than companies resident in the EU or in tax havens. The participation qualifies if it allows the taxpayer to acquire a majority of the voting rights in such companies (normally 51% of the capital). The amount to be deducted from the taxable base cannot exceed ESP 5,000 million or 25% of the taxable base of the same tax period, computed before the deduction is taken into account. The amount initially deducted is recaptured; it must be added back to taxable income in four equal instalments over the following 4-year period.

6. Venture capital companies(SCR)and funds(FCR)

The partial tax exemption available for gains arising from the alienation of qualifying shares and participations held by these types of companies and funds is 99%, provided that the alienation now occurs in the 2nd (previously 3rd) to 12th years of the initial investment.

7. Carry-forward of tax credits

Unused tax credits relating to international double taxation relief may now be carried forward for 10 (previously 7) years.

8. Canary Islands Special Zone (ZEC)

The Royal Decree-Law modified Law 19/1994 of 6 July 1994 and applies from 25 June 2000. The important aspects of the ZEC are:

- (a) The ZEC will initially apply until 31 December 2008, although further extensions may be granted. Entities intending to benefit from the ZEC must obtain authorization to register in the Official Register of ZEC entities ROEZEC) before 1 January 2007.
- (b) The ZEC generally applies to the whole of the Canary Islands region. Manufacturing activities, however, must be carried out in specially designated industrial areas, which will normally be in close proximity to harbours and airports.
- (c) Only newly incorporated entities authorized by the administrative organization of the ZEC, i.e. the ZEC Consortium, and registered in the ROEZEC can benefit from the ZEC. These companies must have their seat and their place of effective management in the geographical area of the ZEC with at least one of the managers of the ZEC entity resident in the Canary Islands. In order to qualify a company must: (i) invest a minimum of EUR 100,000 (ESP 16,638,600) in the acquisition of fixed assets within the first 2 years following the granting of authorization to the company, (ii) create at least five new jobs within the first 6 months following the authorization of the company and maintain an average of at least five new jobs during the period of the application of the ZEC to the entity; (iii) submit to the ZEC Consortium

a memorandum in which the entity states the activities which it will perform and establishes its solvency, viability, international competitiveness and contribution to the social and economic development of the Canary Islands; and (iv) carry on a qualifying activity as listed in an Annex to the Royal Decree-Law. The qualifying activities include manufacturing, handling and delivering activities, such as fishing, food, beverage and tobacco preparation, dressmaking, paper manufacture, publishing, editing, chemical processing, recycling and wholesale and agency activities, and transport, research and development and computer-related services.

A qualifying company may benefit from reduced corporate income tax rates ranging from 1% to 5% (the current general corporate income tax in Spain is 35%). The tax rate gradually increases through the period of the application of the ZEC, with 1% being the initial tax rate applying to all companies. In addition, the tax rate depends on the year in which the company is authorized and the number of jobs created by the company, e.g. an entity authorized in 2001 with an average of 7 employees will be taxed at a rate of 1% in the first 3 years, at 2.5% for the following 3 years and at 5% to the end of the qualifying period. A 20% reduction in these tax rates, excluding the 1% rate, is granted for entities performing activities which are not generally undertaken in the Canary Islands. The reduced tax rates only apply to income derived from activities effectively performed within the ZEC and are subject to a specified limit, which depends on the kind of activity carried out by, and the average rate of employment of, the entity. An exemption from withholding tax also applies to interest and dividends paid to non-residents, excluding residents in tax havens, which is again subject to certain conditions, e.g. meeting, in general, the requirements of the EC Parent-Subsidiary Directive. In addition, exemptions from transfer tax, capital duty, general indirect Canary Islands tax (a form of VAT) and all local taxes apply with certain exclusions.

B. Proposed and contemplated measures

The Minister of Finance has announced that a new Corporate Tax Law will be submitted to Parliament. This has not yet taken place. The expectations are that the new Law would become effective in January 2002. The contents of the proposals have not yet been made public. According to unconfirmed reports, the law would essentially deal with small and medium-sized enterprises. The intention is to reduce the tax rates and broaden the tax base.

SWEDEN

A. Recently adopted measures

The following rules have been enacted by the parliament and are effective as of 1 January 2001.

1. Tax exemption for dividend income

The taxation of corporate profits follows the classical system in Sweden, i.e. taxation first at the level of the company and again at the level of the shareholders. The economic double taxation of the profits distributed by a subsidiary to a parent company is, subject to conditions, avoided through a tax exemption on dividend income in the hands of the parent company.

Under the new rules, non-resident companies carrying on business in Sweden through a branch will also qualify for an exemption for dividend income, subject to the same conditions as those applying to Swedish companies. Only companies resident in a state in the European Economic Area (EEA), i.e. the EU Member States plus Iceland, Liechtenstein and Norway, will qualify for the exemption.

2. Group contributions

Under Swedish tax law, companies are treated as separate taxpayers, even if they belong to a group of companies. The tax law allows, subject to conditions, the movement of income within groups of companies through, inter alia, group contributions (*koncernbidrag*). Under the regime applying to group contributions, a qualifying entity may deduct a contribution (which may, but need not necessarily, take the form of a cash payment) to another entity within the group. The recipient entity must include an amount equal to the contribution in its taxable income. Previously, this regime was only applicable to resident Swedish companies. Under the new rules, companies resident in an EEA Member State or a Swedish company resident in a foreign state as a result of treaty rules but with a permanent establishment in Sweden will also qualify for group contributions, subject to the same conditions as those applying to Swedish companies if, in addition:

- both the paying company and the receiving company are liable to tax in Sweden;
- the group contributions received are taxable in Sweden as income from a business carried on in Sweden; and
- the business income to which the received group contributions are assignable are not tax exempt in Sweden as a result of a tax treaty.

3. Commissionaire system

The transfer of income between companies is not only possible through group contributions but also through, inter alia, a commissionaire system. The rules of the Swedish commissionaire system generally mean that a company or an economic association may carry on trade (the commissionaire entity) on behalf of another company or an economic association (the principal entity). The principal entity is subject to tax on the profits of the business carried on by the commissionaire entity.

Previously, these rules only applied to Swedish commissionaire entities.

Swedish branches of entities resident in an EEA Member State or a Swedish company resident in a foreign state as a result of treaty rules but with a permanent establishment in Sweden will also qualify for the commissionaire system subject to the same conditions as those applying to Swedish companies. A further condition will be that the non-resident entity will have to correspond to a Swedish company or a Swedish economic association. In addition, if the non-resident entity is the principal entity, the commissionaire activity will have to be assignable to a permanent establishment in Sweden.

4. Credit for foreign tax paid

In Sweden, international double taxation is unilaterally avoided through, inter alia, a credit for taxes paid outside Sweden. The rules for a tax credit previously only applied to resident legal entities or individuals. Under the new rules, non-resident entities and individuals with a permanent establishment in Sweden may also be given a tax credit or, as an alternative to a tax credit, a deduction of foreign taxes on business income attributable to a permanent establishment.

B. Proposed and contemplated measures

An official inquiry by the Swedish government has presented several proposed changes regarding Swedish corporate taxation.

1. Dividends and capital gains on business-related shares

According to the proposal, the capital gain on a share that is deemed to be business-related is to become tax-free. Business-related shares are those which, not being inventory assets:

- represent at least 10% of the voting rights in the distributing company at the end of the income year; or
- are otherwise necessary for the business conducted by the shareholding company or any of its affiliates; or
- are not quoted.

If any these requirements is fulfilled the capital gain on shares sold would be excluded from taxable income. proposal. The proposed shift from the current 25% to 10% of the voting rights also affect the treatment of intercorporate dividends since only a 10% holding would qualify for an exemption. Because the capital gains on business-related shares would be tax-exempt, losses on business-related shares would become non-deductible. The proposed rules would also apply to holding companies (*förvaltningsföretag*) and to non-resident companies. These measures are expected to become effective from 1 January 2002.

2. Changes to the CFC legislation

The proposals aim at making Swedish CFC legislation more effective. Currently, a Swedish resident is taxed on the income of foreign CFCs subject to the condition that he owns at least 10% of the voting power or the capital in the foreign CFC and that at least 50% of the voting power or the capital is owned by Swedish residents.

According to the proposal, also income from an entity that is indirectly owned can be subject to tax according to the CFC regulations. A requirement is that a Swedish resident controls more than 10% of the capital or the voting power and that more than 10% of the income in the foreign entity is passive and subject to low taxation. The requirement that the capital/voting majority (50%) should be owned by Swedish residents would be abolished. According to the proposal there is going to be a general rule and a presumption rule in determining whether the income is subject to low taxation. The general rule states that income is deemed to be subject to low taxation if it is not taxed at all, or is subject to a taxation that is lower than Swedish tax on 70% of the income. The presumption rule states that income is not deemed to be subject to low taxation if the foreign entity is resident in a state which is included in the white list and that the income has been subject to the normal corporate income tax in that state. The white list consists of all the states with which Sweden has concluded a tax treaty with the exception of 18 states. The changes to the CFC legislation are expected to become effective from 1 January 2003.

UNITED KINGDOM

A. Recently adopted measures

1. Corporation tax rates

From 1 April 2000, a 10% starting rate of corporation tax applies to profits of up to ,10,000 with marginal relief for profits between ,10,001 and ,50,000. The small companies rate is 20% for profits between ,50,001 and ,300,000 with marginal relief for profits between ,300,001 and ,1,500,000. The main rate of corporation tax is 30% for profits over ,1,500,000. These thresholds are reduced pro rata for companies with associated companies and with accounting periods of less than 1 year.

2. Advance Corporation Tax

Up to 5 April 1999 a company paying a dividend was liable to make a payment of non-refundable advance corporation tax (ACT), amounting to 20/80 of the dividend or other qualifying distribution, to be set off against its corporation tax liability on its profits for the accounting period in which the distribution is made. ACT has however been abolished with effect from 6 April 1999.

3. Group relief

From 1 April 2000, the group relief rules have been changed to allow a company group or consortium to be established for group relief purposes via a company resident anywhere in the world. This follows on from the decision of the European Court of Justice in *ICI v. Colmer* and the subsequent announcement by the Inland Revenue that group relief would be available where the existence of a group or consortium was established through companies resident in either the European Union or the European Economic Area.

4. Foreign intermediary mixer companies

Provisions have been introduced which will curtail from 31 March 2001 some of the tax advantages that a number of multinational groups have been able to derive from the use of foreign intermediary mixer companies to mix different foreign dividend streams and the underlying foreign taxes attributable to each. The use of such mixer companies has enabled the underlying foreign taxes paid on high-tax income streams to be mixed and thereby averaged out with the underlying foreign taxes paid on low-tax income streams before being distributed by the mixer company as a dividend to its UK shareholders. This has maximised the foreign tax relief available.

5. Withholding tax on international bonds and foreign dividends

The requirement for financial institutions to withhold tax on the payment or collection of international bonds and foreign dividends is to be abolished with effect from April 2001.

6. Controlled Foreign Companies: Anti-avoidance measures

Anti-avoidance measures have been introduced to tighten the application of the controlled foreign companies regime (CFC). In particular the CFC regime is amended by (i) tightening the exempt activities test for foreign holding companies and excluding intra-group service companies from this exemption, (ii) changing the definition of a CFC to include CFCs that are 40% UK and 40% foreign controlled, and (iii) deeming companies paying tax in tax regimes which are designed to allow companies to pay just the right amount of tax to avoid the CFC rules ("designer rate tax regimes") to be CFCs.

7. Determination of profits on basis of foreign currency accounts

There have been changes to the facility under which companies may draw up their taxable trading profits based on the profits shown in foreign currency accounts. Whereas prior to the changes a

company could choose whether to use the local currency, under the changes the use of a foreign currency to compute profits and losses is mandatory where either:

- the company's accounts are drawn up in that currency; or
- the accounts relating to the trade are drawn up from financial statements prepared in that currency using the closing rate/net investment method.

The changes apply with respect to accounting periods beginning on 1 January 2000.

B. Proposed and contemplated measures

The 2001 Budget presented on 7 March 2001 contains a number of proposals relating to corporation tax, including the following:

1. Substantial shareholdings

A consultation paper will be published in June that will set in a broader context current proposals on a possible form of deferral relief in respect of capital gains payable on substantial shareholdings held by companies.

2. Research and Development tax credits

Last year the Government introduced new research and development tax credits to encourage research and development by small and medium sized enterprises. With the publication of a consultation paper titled "Increasing Innovation", the government is seeking views on the design of a new research and development tax credit incentive aimed at encouraging innovation by larger companies.

3. Corporate debt, financial instruments and foreign exchange gains and losses

A consultation paper will be published developing the ideas raised in a technical note which was issued on corporate debt, financial instruments and foreign exchange gains and losses. The government has also announced that legislation will be introduced to:

- abolish the separate legislation on foreign exchange gains and losses and merge the provisions into the legislation on corporate debt and financial instruments;
- extend the scope of the financial instruments legislation;
- deal with the problem of connected party debt in the corporate debt legislation.

Consideration is also being given to the introduction of anti-avoidance measure to address schemes that are exploiting the legislation dealing with foreign exchange, financial instruments and corporate debt.

4. Withholding tax on intra-UK payments between companies

The requirement for withholding tax to be deducted on most intra-UK interest and royalty payments made from 1 April 2001 between companies where the recipient company is within the charge to corporation tax on that income is to be removed.

5. Controlled Foreign Companies

It is proposed to introduce measures to block artificial avoidance schemes which exploit a loophole in one of the exemptions from the UK's Controlled Foreign Company (CFC) regime under which a bank is able to subscribe for shares in a CFC, receive a dividend distribution and then redeem the shares for a nominal amount.

6. Double taxation relief

The changes to the regime for double taxation relief announced in the Pre-Budget Report will be supplemented by further measures to make the system more flexible for UK based parent companies. In particular, excess double tax relief will be able to be claimed at all levels of an international structure and companies will be able to claim relief for less than the full amount of foreign tax if they so wish.

7. Capital gains of non-resident close companies

From 7 March 2001, the capital gains of non-resident companies that would have been close companies if they had been resident in the UK will no longer be attributed to UK resident participators where:

- the interest in the gain of the resident participator does not exceed 10%;
- the gain would be attributed to an exempt approved pension scheme; and
- the gain arises with respect to an asset used outside the UK in a trade which is carried on outside the UK.

IX Historisch overzicht tariefontwikkeling sinds 1980

Tabel 5 Ontwikkeling Vpb-tarieven

(Tussen haakjes staat het vennootschapsbelastingtarief verhoogd met surtax en belangrijke lokale of regionale belastingen).

	1980	1985	1990	1995	2000	2001
België	33%-48% ¹ (36,3%-52,8%)	31%-45% ¹⁵	29%-41% ¹³	39% (40,17%) ¹⁸	39% (40,17%) ¹⁸	39%(40,17%) ¹⁸
Denemarken	40%	50%	40%	34%	32%	30%
Duitsland	Uitdeling: 36% (45,06) ² Inhouding: 56% (62,23%)	Uitdeling: 36% (45,67) ² Inhouding: 56% (62,65%)	Uitdeling: 36% (45,86) ² Inhouding: 50% (57,70%)	Uitdeling: 30% (45,06) Inhouding: 45% (56,57%) ¹⁹	Uitdeling: 30% (43,20%) Inhouding: 40% (51,83%) ¹⁹	25% (38,65) ¹⁹
Finland	43% (59%) ³	43% (59%) ³	42% (59%) ³	25%	29%	29%
Frankrijk	50%	50%	37%/42%	33,33% (36,66%)/19% (20,9%) ²⁰	33,33% (36,66%)/19% (20,9%) ²⁰	33,33% (35,3%)/19% (20,1%) ²⁰
Griekenland	0% ¹⁵ /43,4%	0% ¹⁵ /49%	0% ¹⁵ /46%	40% ²¹ /35%	40% ²¹ /35%	40% ²¹ /35%
Ierland	45% ⁴	50% ⁴	43% ⁴	38% ⁴	24% ⁴	20% ⁴
Italië	25% (40%) ⁵	36%(52,2%) ⁵	36%(52,5%) ⁵	37% ⁵	37% ⁵	36% ⁵
Luxemburg	20%-40% (20,2%-40,4%) ⁶	20%-40% (20,8%-41,6%) ⁶	20%-34% (20,8%-35,36%) ⁶	20%-33% (20,8%-34,3%) ⁶	20%-30% (20,8%-31,2%) ⁶	20%-30% (31,2%) ⁶
Nederland	48% ⁷	43%	35% ¹⁶	35% ¹⁶	35% ¹⁶	35% ¹⁶
Oostenrijk	Uitdeling: 5%-27,5% Inhouding: 30%-55% ⁸	Uitdeling: 15%-27,5% Inhouding: 30%-55% ⁸	30%	34%	34%	34%
Portugal	17%-21% (17,4%-23,2%) ⁹	40% (40,4%) ¹⁴	34% (37,4%) ¹⁷	34% (37,4%) ¹⁸	32% (35,2%) ¹⁸	32% (35,2%) ¹⁸
Spanje	33% (33,3%) ¹⁰	35% (35,3%) ¹⁰	35% (35,3%) ¹⁰	35% (35,3%) ¹⁰	35% (35,3%) ¹⁰	35% (35,3%) ¹⁰
Verenigd Koninkrijk	40%-52% ¹¹	30%-45% ¹¹	25%-35% ¹¹	25%-33% ¹¹	20%-30% ¹¹	20%-30% ¹¹
Zweden	40%(56%) ¹²	52%	30%	28%	28%	28%
EU-gemiddelde ²²						29,08% (29,99%)
- 100%-uitdeling	30,5% (33,44%)	35,96% (38,62%)	31% (33,9%)	31,15% (33,34%)	27,95% (29,13%)	
- 50%-uitdeling	31,94% (34,88%)	37,59% (40,25%)	32,73% (35,6%)	31,65% (33,95%)	28,18% (29,47%)	
- 100%-inhouding	33,39% (36,33%)	39,22% (41,88%)	34,4% (36,3%)	32,15% (34,75%)	29,13% (29,82%)	
OESO-gemiddelde	47%	46%	39%	36%	36%	-

Bron: International Bureau of Fiscal Documentation, in opdracht van het ministerie van Financiën, 2001.

1. Er werd een progressief tarief gehanteerd met verschillende schalen. Bovendien werd de verschuldigde belasting verhoogd met een surtax van 10% berekend over de vennootschapsbelasting.
2. De gemeentelijke belasting over ondernemingswinst (*Gewerbesteuer*) werd door iedere gemeente afzonderlijk vastgesteld en bedroeg gemiddeld 18,9% (in 1985 gemiddeld 17,80% en in 1990 gemiddeld 18,2%). Bij de berekening van de verschuldigde *Gewerbesteuer* kwam de *Gewerbesteuer* zelf in mindering op de grondslag. De Vpb werd vervolgens berekend over de winst verminderd met de verschuldigde *Gewerbesteuer*. In de tabel is geen rekening gehouden met de vermogensbelasting voor bedrijven en met de gemeentelijke belasting over kapitaal (*Gewerbekapitalsteuer*). Deze belastingen werden tot 1998 geheven over het vermogen van ondernemingen.
3. Verhoogd met lokale belastingen bedroeg het tarief ca. 59%. De effectieve druk was echter lager omdat de grondslag van de lokale belastingen werd verminderd met 60%-100% van de uitgedeelde winsten.
4. Voor winsten tot £ 35.000 bedroeg het tarief 35% (40% in 1985). Een verlaagd tarief gold niet meer in 1990. Voor de fabricage-industrie en bepaalde diensten geldt tot 2010 een tarief van 10%. Verder zal het normale tarief dalen tot 16% in 2002 en 12,5% in 2003.

5. Verder werd een lokale belasting geheven tegen 15% (16,2% in 1985, 1990 en 1995). Deze is afgeschaft en vervangen door een regionale belasting van 4,25% over de produktiewaarde (vanaf kolom 2000). In Italië geldt momenteel een duale vennootschapsbelasting. Het standaardtarief van de vennootschapsbelasting bedraagt 36%. Een deel van de winst wordt echter belast tegen een verlaagd tarief van 19% (7% voor beursgenoteerde vennootschappen gedurende de eerste 3 jaar). Het deel van de winst dat tegen het verlaagde tarief van 19% wordt belast, wordt via een bepaalde formule berekend aan de hand van de toename van het eigen vermogen van de onderneming in belastingjaren die eindigen op of na 31 december 1996.
6. Inclusief 1% (vanaf 1985 4%) surtax ten behoeve van het werkloosheidsfonds. Deze wordt geheven over de verschuldigde vennootschapsbelasting.
7. Het standaardtarief was 48%. Bij een winst beneden NLG 50.000 bedroeg het tarief 45% vermeerderd met 15% van het bedrag waarmee de winst NLG 40.000 te boven ging.
8. Er gold een surtax van 6%-12% over de verschuldigde Vpb. De gemeentelijke heffing bedroeg 2,5% -11,5% berekend over de verschuldigde Vpb. Het tarief bedroeg bij uitdeling de helft van het normale tarief. In 1980 bij inhouding dus 30%-55% en bij uitdeling 15%-27,5%.
9. Deze bedragen gelden inclusief lokale heffingen.
10. Inclusief verplichte kamer van koophandelbijdrage 0,1%, welke wordt beschouwd als een surtax. Verder wordt in Spanje nog een lokale belasting op economische activiteiten geheven. Het tarief verschilt per activiteit en hangt tevens af van de oppervlakte van het bedrijf. Maximaal bedragen de aanvullende heffingen echter niet meer dan 15% van de veronderstelde gemiddelde winst voor de bedrijfstak in kwestie.
11. Het tarief bedroeg tussen 40% en 52% voor winsten beneden £ 130.000. In 1985 30% voor winsten beneden £ 100.000 en in 1990 25% voor winsten beneden £ 250.000 (1995 £ 300.000); In 2000 bedroeg het tarief 20% voor winsten beneden 300.000.
12. Inclusief lokale heffingen, die vanaf 1990 niet meer werden geheven.
13. Er werd een progressief tarief geheven van verschillende schalen.
14. Bij winsten beneden Esc .3.000.000 40%. De verschuldigde belasting werd verhoogd met een surtax van 6%-12% over de Vpb.
15. Voor enkele branches en bij bepaalde goedgekeurde investeringen 40% en voor beursgenoteerde aandelen 35%. Bij uitdelingen bedroeg de winst 0%.
16. Het tarief bedroeg 40% over winst tot NLG 250.000 en 35% daarboven. Vanaf 2000 bedraagt het tarief 30% over de eerste NLG 50.000 en daarboven 35%.
17. De gemeentelijke belasting bedraagt 10% van de verschuldigde vennootschapsbelasting. Bovendien bedraagt het normale tarief voor onroerende zaaksmatenschappen en managementvennootschappen 25%.
18. De bedrag is inclusief een 3% crisisheffing. De crisisheffing zal stapsgewijze worden afgebouwd en in 2004 worden afgeschaft. Momenteel bedraagt de heffing afhankelijk van de winst 1%-3%.
19. Inclusief solidariteitsheffing van 7,5% (vanaf 2000 5,5%). De gemeentelijke belasting over ondernemingswinst (*Gewerbesteuer*) werd door iedere gemeente afzonderlijk vastgesteld en bedroeg in 1995 gemiddeld 18,9% (in 2000 en 2001 gemiddeld 20%). In de tabel is geen rekening gehouden met de vermogensbelasting voor bedrijven en met de gemeentelijke belasting over kapitaal (*Gewerbelasting*). Deze belastingen werden tot 1998 geheven over het vermogen van ondernemingen.
20. Deze bedragen zijn inclusief een 10% surtax geheven over de Vpb. Vanaf 2001 is de surtax verlaagd tot 6%. In 2002 zal deze 3% bedragen en daarna worden afgeschaft. Het verlaagde tarief geldt voor long-term vermogenswinsten. Verder geldt voor kleine en middelgrote ondernemingen vanaf 2001 een tarief van 25% over de eerste FF 250.000 (Vanaf 2002 15%). De regeling geldt voor ondernemingen met een omzet lager dan FF 50 miljoen waarvan het kapitaal geheel is volgestort en tenminste 75% van de aandelen wordt gehouden door natuurlijke personen of kleine en middelgrote ondernemingen.
21. Voor niet-beursgenoteerde ondernemingen en vaste inrichtingen. Voor fiscale jaren lopende vanaf 1 september 2001 tot 1 augustus 2002 wordt het 40% tarief verlaagd naar 37,5%. Een 10%-tarief voor op de beurs genoteerde vennootschappen is niet van toepassing, dit blijft 35%.
22. In deze kolom zijn 6 cijfers vermeld (in 2001 slechts 2 vanwege de opheffing van het gesplitst tarief in Duitsland). De cijfers vermelden achtereenvolgens, het gemiddelde tarief bij 100% uitdeling, 50% uitdeling en 100% winstinhouding. Tussen haakjes is het gemiddelde tarief vermeld met verdiscontering van surtax en lokale heffingen.

X Grondslagbepalende elementen⁸⁴

België:

1) *versnelde afschrijving:*

- Nieuwe zeeschepen mogen binnen 8 jaar (20% in het eerste jaar, 15% in de volgende 2 jaren en 10% in de resterende 5 jaren) worden afgeschreven;
- Bedrijfsmiddelen gebruikt voor onderzoek en ontwikkeling, bedrijfsmiddelen aangeschaft door bedrijven in economisch belangrijke sectoren binnen 3 jaar (telkens 33.33%);
- Kosten die samenhangen met de aankoop van een bedrijfsmiddel en oprichtingskosten van een vennootschap kunnen ineens ten laste van de winst worden gebracht.

2) *investeringsaftrek:*

- 13,5% van de investeringen in octrooien, in onderzoek en ontwikkeling van nieuwe technologie voor de verbetering van het milieu en voor energiebesparing;
- Kleine en middelgrote ondernemingen mogen 3% aftrekken terzake van de investeringen met een maximum van 251.840.000 BF;
- 20,5% voor milieuvriendelijke investeringen;
- 10,5% van de afschrijvingen op bedrijfsmiddelen (bedrijven met minder dan 20 werknemers).

3) *innovatieondernemingen:*

Voor ondernemingen met niet meer dan 99 werknemers blijven uitgedeelde winsten tot 13% van het uitgedeelde kapitaal onbelast. Bovendien worden de hiervoor vermelde percentages voor de investeringsaftrek met 5% verhoogd.

4) *faciliteit voor tewerkstellingsgebieden:*

Vennootschappen die niet meer dan 200 werknemers in dienst hebben en zich vestigen in aangewezen gebieden worden voor 10 jaar vrijgesteld van vennootschapsbelasting, roerende voorheffing en zegelrechten verschuldigd bij kapitaalbijdragen. Verder is gedurende 10 jaar geen bronbelasting verschuldigd op dividenden, rente en royalty's.

5) *coördinatiecentra:*

Bij coördinatiecentra die zich bezighouden met ondersteunende activiteiten (pr-activiteiten, verzekeringen, centralisatie van financiële transacties) bedraagt de winst voor een periode van 10 jaar een percentage van de uitgaven en bedrijfskosten (met uitzondering van personeels- en financiële kosten). Verder is er een speciale belasting van 400.000 BF per werknemer tot een maximum van 4 miljoen BF.

Denemarken:

1) *afschrijving voor levering:*

Bij grote investeringen in machines, andere bedrijfsmiddelen en schepen met een bedrag van

⁸⁴ Dit overzicht is opgesteld door het International Bureau of Fiscal Documentation, in opdracht van het ministerie van Financiën, februari 2001.

meer dan 1.048.200 DK mag 30% van het bedrag boven 1.048.200 DK, met een maximum van 15% per jaar, worden afgeschreven vóór het moment van oplevering. De oplevering moet dan wel binnen 4 jaar geschieden.

Duitsland:

1) *versnelde afschrijving:*

Afschrijving tot 10% per jaar is toegestaan voor modernisering en onderhoud van gebouwen.

2) *extra afschrijving:*

Vennootschappen die netto activa bezitten met een waarde van niet meer dan 400.000 DM mogen gedurende 5 jaar extra 20% van de aanschaf- of vervaardigingsprijs van roerende goederen afschrijven. Daarnaast mogen deze vennootschappen 50% van verwachte toekomstige aanschaf- en vervaardigingskosten toevoegen aan een afschrijvingsreserve. Het plafond van de reserve bedraagt 300.000 DM. Indien binnen 2 jaar na toevoegingen aan de reserve geen nieuwe bedrijfsmiddelen zijn aangeschaft of vervaardigd, wordt de belastbare winst verhoogd met 6% voor ieder jaar dat aan de reserve was gedoteerd.

Finland:

1) *versnelde afschrijving:*

Ondernemingen met niet meer dan 250 werknemers en een omzet van niet meer dan 120 miljoen FM of waarvan de balans niet meer dan 60 miljoen FM bedraagt mogen de toegestane afschrijvingspercentages verhogen met 50% bij investeringen in de twee minst ontwikkelde gebieden van Finland. Deze versnelde afschrijving geldt voor het jaar van ingebruikname en de twee volgende jaren.

2) *faciliteit voor scheepvaartondernemingen:*

Bij investeringen in een schip van tenminste 100 registerton mag de winst worden verminderd met 3% van de aanschafkosten in het jaar van ingebruikname en de twee volgende jaren.

Frankrijk:

1) *willekeurige afschrijvingen:*

Een afschrijving tot 100% ineens is toegestaan bij investeringen in software, bedrijfsmiddelen ter voorkoming van water- en luchtverontreiniging, en voor energiebesparing en geluidsreductie. De afschrijving bedraagt 50% bij inschrijving op aandelen in aangewezen financiële innovatiemaatschappijen (SFI) en filmfinancieringsmaatschappijen (SOFICA).

2) *vrijstelling voor nieuw opgerichte vennootschappen:*

Bij vennootschappen die zijn opgericht tussen 1 januari 1995 en 31 december 2004 wordt in de eerste 4 jaren achtereenvolgens 100%, 75%, 50% en 25% van de winst tot 1.475.903 FF per jaar vrijgesteld.

3) *tax credit bij investering in aangewezen gebieden:*

Bij investering in de regio Calais geldt voor een periode van 3 jaar een tax credit van 22% van de geïnvesteerde bedragen. Deze mag worden verrekend met de winsten gerealiseerd gedurende

een periode van 10 jaar na oprichting van de vennootschap. Bij investering in bepaalde gebieden geldt gedurende een periode van 5 jaar een vrijstelling voor de vennootschapsbelasting. De maximum vrijstelling bedraagt 400.000 FF per jaar.

4) *faciliteit voor onderzoek- en ontwikkeling:*

Tot 31 december 2003 wordt een tax credit toegekend voor uitgaven betreffende onderzoek- en ontwikkeling. De credit bedraagt 50% van de in een jaar gedane uitgaven en de gemiddelde uitgaven gedurende de laatste 2 jaar. De berekende bedragen worden gecorrigeerd voor inflatie en het maximum bedraagt 40 miljoen FF.

5) *faciliteit voor het hoofdkantoor en distributiecentra:*

In dit geval wordt de belasting geheven over een grondslag die gelijk is aan 8% of 10% van de uitgaven.

Griekenland:

1) *versnelde afschrijving*

Deze faciliteit geldt voor investeringen gedaan voor 15 april 1998. De toegestane afschrijving wordt, afhankelijk van de branche, verhoogd met 20% tot 150%.

2) *faciliteit voor fabricage en ambachtsondernemingen:*

Bij een investering voor 31 december 2004 gericht op de modernisering van het productieproces mag 60% van het investeringsbedrag, met een maximum van 60% van de gerealiseerde winst aan een belastingvrije reserve worden toegevoegd.

3) *investeringsreserve:*

Afhankelijk van de plaats van vestiging mag 30% of 40% van de ingehouden winsten aan een investeringsreserve worden toegevoegd (voor bepaalde onderzoek- en ontwikkelingsactiviteiten zijn de percentages respectievelijk 40% en 50%).

Ierland:

1) *verlaagd tarief voor de vennootschapsbelasting:*

Tot 31 December 2010 geldt een verlaagd tarief voor de vennootschapsbelasting van 10% voor de fabricage-industrie. Tevens geldt dit tarief tot 31 December 2005 voor International Financieringsmaatschappijen (IFSC) en ondernemingen gevestigd in de Shannon Airport Zone (SAZ), die zich bezig houden met bepaalde diensten, handel en postorderactiviteiten. Ten slotte is het 10% tarief van toepassing voor in Ierland geregistreerde scheepvaartondernemingen, filmproductie, reclame-activiteiten, reparatie van schepen en vliegtuigen, computerdiensten, technische dienstverlening, exportfirma's en speciale handelshuizen. Voor overige ondernemingen zal het tarief vanaf 1 januari 2003 12,5% bedragen.

2) *kostenaftrek voor onderzoek- en ontwikkeling:*

Ondernemingen die tegen 10% worden belast, konden tot 1999 een viervoud van de onderzoeks- en ontwikkelingskosten in mindering op de winst brengen.

3) *speciale faciliteiten voor ondernemingen gevestigd in de SAZ en IFSC's:*

Deze ondernemingen zijn vrijgesteld van de bronheffing op rente, de vermogenswinstbelasting en

voor 10 jaar voor de lokale onroerende zaaksbelasting. Daarnaast mogen ze de winst verminderen met het dubbele van de betaalde huurkosten. Ten slotte mogen nieuwe gebouwen ineens worden afgeschreven en mag de lessor van een nieuw gebouw in het eerste jaar 54% afschrijven en daarna telkens 4%.

Italië:

1) *faciliteit voor beursgenoteerde vennootschappen:*

Voor beursgenoteerde vennootschappen met een kapitaal van niet meer dan ITL 500 miljoen bedraagt het verlaagde tarief van 19% gedurende de eerste 3 jaar 7%.

2) *investeringsfaciliteit:*

Het verlaagd vennootschapsbelastingtarief van 19% geldt voor winsten corresponderend met het laagste van de navolgende bedragen:

- 1) de netto investeringen in (on)roerende zaken in het betreffende belastingjaar; en
- 2) de netto-toename van het eigen vermogen in het belastingjaar.

3) *versnelde afschrijving:*

Bij investeringen in roerende zaken mag in het jaar van ingebruikname en de 2 volgende jaren het dubbele van de normale afschrijvingsbedragen worden afgeschreven.

Luxemburg:

1) *afschrijvingsfaciliteit:*

Luxemburg kent een speciale afschrijvingsfaciliteit voor investeringen ter bescherming van het milieu, voor besparing van energie of afvalreductie en voor investeringen om gehandicapten aan werk te helpen. Bij een investering van tenminste 100.000 LF mag 60% van de productiekosten van het kwalificerende activum worden afgeschreven in het jaar van investering of een van de volgende 4 jaren.

2) *belastingcredits*

- Bij tewerkstelling van werklozen mag gedurende een periode van 3 jaar 10% van het bruto-salaris in mindering worden gebracht op de winst.

- Vennootschappen mogen 12% van de "aanvullende investeringen" in onroerende zaken in mindering brengen op de winst. De aftrek is gelijk aan het verschil tussen de boekwaarde van het activum aan het eind van het jaar verminderd met de gemiddelde waarde die aan een dergelijk activum gedurende laatste 5 fiscale jaren werd toegerekend. De gemiddelde waarde wordt minimaal gesteld op 75.000 LF. De aftrekpost wordt verhoogd met het bedrag van de afschrijving. Bij het bepalen van de gemiddelde waarde van kwalificerende activa worden activa die in 4 jaar worden afgeschreven en tweedehands goederen niet in aanmerking genomen.

- Verder mag bij investering in roerende zaken waarop kan worden afgeschreven de winst worden verminderd met 6% van de aanschafprijs. Bij een aanschafprijs van meer dan 6 miljoen LF bedraagt de aftrek 2% voor het bedrag dat 6 miljoen overschrijdt. Bij activa waarvoor de afschrijvingsfaciliteit (zie 1) geldt, bedragen de percentages respectievelijk 8% en 4%.

- 3) *25%-winstvrijstelling bij investering in economisch achtergebleven gebieden:*
Deze geldt gedurende de eerste 8 jaar na investering.
- 4) *speciaal regime voor holdingmaatschappijen:*
Holdingmaatschappijen zijn 1% kapitaalsbelasting verschuldigd en een belasting van 0,2% (minimum 2.000 LF) van de gemiddelde marktwaarde van de door de holding uitgegeven aandelen en obligaties. In sommige gevallen is in plaats van laatstgenoemde belasting 3% bronbelasting verschuldigd bij rentebetalingen en dient 1,8% (boven 50 of 100 miljoen LF 0,15%) te worden ingehouden op dividenden en salarissen voor directeurs grootaandeelhouders

Nederland:

- 1) *investeringsaftrek:*
Een investeringsaftrek geldt voor investeringen tussen NLG 3.967 en NLG 575.168 (2001). De aftrek bedraagt een percentage van de kostprijs van de totale jaarlijkse investeringen. Het maximumpercentage bedraagt 28% bij investeringen die niet meer bedragen dan NLG 3.967 en het neemt stapsgewijs af tot 0% bij investeringen boven NLG 575.168.
- 2) *energie-investeringsaftrek:*
Naast de investeringsaftrek wordt een aftrek verleend voor energiebesparende investeringen. De aftrek bedraagt een percentage van de totale jaarlijkse kostprijs. Het maximumpercentage bedraagt 55% bij investeringen die niet meer bedragen dan NLG 3.967 en het loopt stapsgewijs af naar 0% bij investeringen boven NLG 211.556.160.
- 3) *milieu-investeringsaftrek*
Voor investeringen ter bescherming van het milieu wordt een investeringsaftrek verleend mits de investering meer bedraagt dan NLG 3.967. Afhankelijk van de aard van de investering bedraagt de aftrek 40%, 30% of 15% van de gedane investering. Deze faciliteit kan echter niet worden gebruikt door ondernemingen die de energie-investeringsaftrek hebben toegepast.
- 4) *duurzame ondernemingsaftrek:*
Voor een duurzame productiemethode die in het belang is van het milieu wordt met ingang van 2001 een duurzame ondernemingsaftrek toegekend. Deze bedraagt afhankelijk van de aard van het proces NLG 23.031 of NLG 7.766.
- 5) *willekeurige afschrijving:*
Willekeurige afschrijving is toegestaan bij activa die van belang zijn voor de bescherming van het milieu. Verder geldt de faciliteit voor activa die voor productiedoeleinden in bepaalde gebieden worden gebruikt, investeringen in activa ter verbetering van de arbeidsomstandigheden en voor activa met een hoge technologische waarde.
- 6) *groepsfinancieringsactiviteiten:*
Ondernemingen die behoren tot een internationaal concern mogen, op verzoek, een speciale reserve vormen tot 80% van de in een jaar behaalde groepsfinancieringswinst. Daarbij moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan. De belangrijkste zijn:
 - Het vermogen dat is gebruikt voor financieringsactiviteiten ten behoeve van groepsmaatschappijen mag niet meer bedragen dan de verhouding tussen de waarde in het

economisch verkeer van de in Nederland aanwezige bezittingen van het concern en de waarde in het economisch verkeer van alle bezittingen van het concern, met een maximum van $\frac{1}{10}$; en

- De inkomsten van het lichaam die behoren tot de groepsfinancieringswinst bedraagt per mogendheid ten minste 5% dan wel per continent ten minste 10% van de totale in Nederland belaste inkomsten van de groepsfinancieringsmaatschappij behaald met financierings-activiteiten ten behoeve van tot het concern behorende lichamen.

7) *scholingsaftrek*:

Ondernemingen mogen naast de normale aftrek extra 20% van de kosten betreffende scholing aftrekken. Indien de kosten niet meer bedragen dan NLG 260.000 bedraagt de extra aftrek 40% voor een bedrag van NLG 63.908 en 20% voor het meerdere. Verder bedraagt de aftrek 40% voor scholingskosten gemaakt door werknemers van 40 jaar of ouder. Het maximum bedraagt NLG 5.090.570.

Oostenrijk:

1) *investeringsfaciliteit*:

Bij investering in kwalificerende activa mag 9% (6% bij onroerende zaken) van de aanschaf- of productieprijs in mindering worden gebracht op de winst. De aftrek geldt bij investeringen in activa met een levensduur van tenminste 5 jaar en een waarde van meer dan 5.000 OS.

2) *onderzoeks- en ontwikkelingsfaciliteit*:

De winst mag worden verminderd met een extra aftrek van 25% van de kosten (m.u.v. administratie en distributiekosten) bij uitvindingen die van belang zijn voor de Oostenrijkse economie. Voorzover de kosten het gemiddelde van deze kosten in de laatste 3 jaren overschrijden wordt de aftrek verhoogd tot 35% van de gemaakte kosten.

Portugal:

1) *investeringsfaciliteit voor kleine en middelgrote ondernemingen*:

Kleine en middelgrote ondernemingen mogen 10% van de investeringen in bedrijfsmiddelen, voorzover deze de gemiddelde investeringen gedurende de laatste 2 jaar overschrijden in mindering op de winst brengen. De maximum aftrek bedraagt 30% van de verschuldigde vennootschapsbelasting. De maximum aftrek bedraagt 40% van de verschuldigde vennootschapsbelasting indien de winst in het jaar van investering met tenminste 20% is toegenomen ten opzichte van het voorafgaande jaar.

2) *faciliteit voor investeringen in aangewezen gebieden door kleine ondernemingen*:

Kleine ondernemingen die investeren in aangewezen gebieden mogen 15% van de investeringen, met een maximum van 35% van de verschuldigde vennootschapsbelasting, in mindering op de winst brengen. Verder bedraagt het tarief van de vennootschapsbelasting voor deze ondernemingen gedurende 2000 tot 2002 15%.

3) *faciliteit voor onderzoek en ontwikkeling*:

De winst mag worden verminderd met een extra aftrek van 8% van de uitgaven voor onderzoek-

en ontwikkeling en 30% (met een maximum van 50 miljoen Esc.) van het bedrag aan uitgaven voor onderzoek- en ontwikkeling dat het gemiddelde van de voorafgaande 2 jaar te boven gaat.

4) *contractuele belastingfaciliteiten:*

- Bij industriële investeringsprojecten met een waarde van meer dan 1 miljoen E.c. die van belang zijn voor de Portugese economie, technische innovatie, wetenschappelijk onderzoek en de creatie van banen, mag na goedkeuring door de Portugese overheid 5% tot 20% van de investeringen in mindering op de winst worden gebracht. De faciliteit geldt maximaal voor 10 jaar.

- Bij aangewezen investeringen die bijdragen aan de internationalisering van de Portugese economie mag de winst gedurende 5 jaar worden verminderd met 10% tot 20% van de investeringen met een maximum van 35% van de verschuldigde vennootschapsbelasting of 20 miljoen Esc.

- Verder is over 95% van de dividenden ontvangen van buitenlandse dochtermaatschappijen geen belasting verschuldigd.

5) *faciliteiten voor binnenlandse derivaten:*

Slechts 80% of 90% van de winst behaald op binnenlandse financiële derivaten wordt belast.

6) *vrijstelling van vermogenswinst:*

Winst behaald met de vervreemding van roerende zaken blijft onbelast indien binnen 3 jaar tot vervanging wordt overgegaan.

7) *faciliteiten voor de autonome regio's*

- *Azoren:*

Het vennootschapsbelastingtarief bedraagt 22,4% in plaats van 30%. Verder mag de winst worden verlaagd met een bepaald percentage van het bedrag aan herinvesteringen. Het percentage verschilt per locatie.

- *Madeira:*

Gedurende de jaren 2000 tot en met 2002 mag een bedrag van 15% van het bedrag van de herinvesteringen in mindering worden gebracht op de winst. Verder mag bij investeringen van meer dan 350.000 Esc. 10% tot 30% van de investeringen in mindering op de winst worden gebracht. Voorwaarde is dat de investeringen bijdragen aan de ontwikkeling van belangrijke economische sectoren, technologische innovatie, regionaal wetenschappelijk onderzoek en het scheppen van banen.

Verder wordt een vrijstelling verleend voor de gemeentelijke onroerendezaakbelasting, de overdrachtsbelasting en zegelrechten.

Spanje:

1) *investeringsfaciliteiten:*

– Een bedrag van 25% van de investeringen gemaakt voor de vestiging van een buitenlandse vaste inrichting of voor de verwerving van een belang van tenminste 25% in (nieuw opgerichte) buitenlandse dochtermaatschappijen mag in mindering worden gebracht op de winst mits de activiteiten van de vaste inrichting of de buitenlandse dochtermaatschappijen verband houden met de exportactiviteiten van de Spaanse investeerder.

- Bij onderzoek- en ontwikkelingskosten mag extra 30% van de kosten in mindering op de winst worden gebracht. Indien de kosten meer dan het gemiddelde van de twee voorafgaande jaren bedragen bedraagt de aftrek over het meerdere 50%. De aftrek wordt verminderd met 65% van ontvangen subsidies.
- Bij scholing van het personeel mag extra 5% van de kosten (10% voorzover de kosten het gemiddelde van de voorafgaande 2 jaar overschrijden) in mindering op de winst worden gebracht. De aftrek wordt verminderd met 65% van ontvangen subsidies.
- Voor investeringen in culturele activa bedraagt de aftrek 15% van de investering. De aftrek bedraagt 5% of 20% van de investeringen gemaakt voor de publicatie van nieuwe boeken en de productie van films. Bij exporteurs van films, boeken en educatieve publicaties wordt 99% van de winst vrijgesteld.
- Bij investeringen in roerende zaken welke een bijdrage leveren aan de bescherming of verbetering van het milieu mag 10% van de investering in mindering op de winst worden gebracht.
- Vermogenswinsten behaald met de vervreemding van aandelen in kleine en middelgrote ondernemingen die zich bezig houden met technologische innovatie worden gedeeltelijk vrijgesteld bij een bezitsduur van tenminste 2 jaar. Bij vervreemding in het derde tot en met het zesde jaar bedraagt de vrijstelling 99%, in het zevende en achtste jaar 80% en in het negende en tiende jaar 50%.
- Voor investeringen in de Spaanse enclaves Ceuta en Melilla wordt een credit verleend van 50% van de verschuldigde vennootschapsbelasting.

NB: De totale investeringsaftrek van de eerste 4 genoemde faciliteiten bedraagt in totaal nooit meer dan 35% van het investeringsbedrag.

2) *willekeurige afschrijving:*

Willekeurige afschrijving is toegestaan bij activa gebruikt voor investeringen in onderzoek- en ontwikkeling.

3) *holdingvennootschappen:*

Holdingmaatschappijen die een (in)direct belang aanhouden van tenminste 5% in buitenlandse vennootschappen betalen geen vennootschapsbelasting over ontvangen dividenden of andere winstuitdelingen en vermogenswinsten behaald met de vervreemding van aandelen. Voorts is bij dividenduitkering geen bronbelasting verschuldigd. Voorwaarden zijn dat het belang voor tenminste 1 jaar wordt aangehouden en dat in het buitenland eveneens een winstbelasting wordt geheven. Voor de toepassing van het holdingregime geldt het 5% vereiste zowel voor dochters als kleindochters.

4) *faciliteiten voor de Canarische eilanden en het Baskenland:*

Het vennootschapsbelastingtarief op de Canarische eilanden bedraagt 1% tot 5% bij vennootschappen die tenminste 100.000 Pes investeren, 5 nieuwe banen scheppen en zich bezig houden met fabricage, handel, transport computeractiviteiten en onderzoek en ontwikkeling. De faciliteit geldt tot 31 december 2008.

In het Baskenland bedraagt het tarief van de vennootschapsbelasting 32,5% (en soms 30%).

Verder wordt bij startende ondernemingen in het eerste jaar waarin winst wordt gemaakt 99% daarvan vrijgesteld en in de volgende 3 jaren respectievelijk 75%, 50% en 25%.

5) *vrijstelling voor vermogenswinst:*

Vermogenswinsten behaald met de vervreemding van roerende en onroerende zaken blijven onbelast indien binnen 3 jaar tot vervanging wordt overgegaan.

Verenigd Koninkrijk:

1) *faciliteit voor investering in aangewezen gebieden:*

De bouwkosten gemaakt voor bedrijfspanden en hotels in aangewezen gebieden mogen bij goedkeuring ineens in mindering op de winst worden gebracht. Voorzover de goedkeuring niet wordt verleend, mogen de kosten worden afgeschreven tegen 25% per jaar.

Zweden:

1) *vrijstelling van dubbele belasting op uitgedeelde dividenden:*

Zweedse aandeelhouders die dividenden ontvangen op investeringen in kleine en middelgrote ondernemingen zijn vrijgesteld van belasting.

2) *periodieke winstreserve:*

Gedurende een periode van maximaal 6 jaar mag 25% van de netto-winst aan een winstreserve worden toegevoegd.

XI Bronbelastingpercentages in de EU-landen⁸⁵

Tabel 6 Bronbelastingpercentages in de EU-landen (2001)

Land	Dividenden	Rente	Royalty's
België	25%	15%	0%
Denemarken	28% ¹	0%	0/30
Duitsland	21,12%	26,375% ²	26,38
Finland	29%	29%	29%
Frankrijk	25%	15% ³	33,33%
Griekenland	0%	10%/15%/20% ⁴	20%
Ierland	0%	22%	22%
Italië	27%	0%/12.5%/27% ⁴	22,5% ⁶
Luxemburg	25%	25%	12%/10% ⁷
Nederland	25%	0%	0%
Oostenrijk	25%	0%/34% ⁸	20%
Portugal	15%/20%/25% ⁹	0%/20%/25% ¹⁰	15%
Spanje	25% ¹¹	25%	25%
Verenigd Koninkrijk	0%	0% ¹² /20%	0% ¹³ /23%
Zweden	30%	0%	0%

Bron: International Bureau of Fiscal Documentation, in opdracht van het ministerie van Financiën, 2001.

- ¹ Het tarief bedraagt 0% indien aan de navolgende voorwaarden werd voldaan:
- de buitenlandse vennootschap bezit een belang van tenminste 25% in de in Denemarken gevestigde dochtermaatschappij;
 - de deelneming was in bezit voor tenminste 1 jaar; en
 - de Deense dochtermaatschappij bezit een van de rechtsvormen genoemd in de Moeder- Dochterrichtlijn.
- Op 3 april 2001 is in Denemarken een wetsvoorstel aangenomen betreffende de bronheffing op dividenden, waardoor laatstgenoemde voorwaarde is gewijzigd. De voorwaarde luidt nu dat Denemarken een vrijstelling of reductie van de bronheffing op dividenden verleent op grond van de moeder-dochterrichtlijn of een belastingverdrag met het land waarin de ontvanger van de dividenden is gevestigd. Dit betekent dat de bronheffing 28% bedraagt indien de ontvanger van de dividenden buiten de EU is gevestigd in een land waarmee Denemarken geen verdrag heeft gesloten.
- ² Inclusief 5.5% solidariteitsheffing.
- ³ Afhankelijk van het moment van uitgifte van de obligaties bedraagt de bronheffing 10%, 12% en 45%. In de meeste gevallen wordt geen bronbelasting betaald indien rente aan een niet-ingezetene wordt betaald.
- ⁴ De bronheffing bedraagt 10% bij obligaties uitgegeven door de overheid en bedrijven; 15% bij obligaties, rentedragende leningen en bankrekeningen en in andere gevallen 20%.
- ⁵ De bronbelasting bedraagt 0% voor overheidsobligaties en bankrente indien de gerechtigde in een verdragsland is gevestigd en het verdrag een bepaling betreffende informatieuitwisseling bevat; 12.5% voor andere overheidsobligaties en andere obligaties met een duur van tenminste 18 maanden en 27% in alle andere gevallen.
- ⁶ De bronbelasting bedraagt 30%, maar slechts 75% van de royalty's wordt belast zodat de effectieve bronbelasting 22,% bedraagt.
- ⁷ De bronbelasting bedraagt 12% bij patenten en 10% bij royalty's ontvangen door kunstenaars.
- ⁸ De bronheffing bedraagt 34% bij leningen verzekerd met onroerende zaken gelegen in Oostenrijk.
- ⁹ De bronheffing bedraagt 25% voor niet beursgenoteerde aandelen; 12,5% (vanaf 2001 20% voor beursgenoteerde aandelen) en 15% voor uitdelingen door BV's en maatschappen.
- ¹⁰ Het hoogste percentage geldt voor bankleningen en obligaties uitgegeven door vennootschappen. Het tarief bedraagt 0% voor betalingen aan een groepsmaatschappij.
- ¹¹ De bronbelasting op dividenden bedraagt in Spanje normaliter 25%, tenzij het belastingpercentage wordt verlaagd op grond van een verdrag. Verder geldt op grond van de implementatie van de moeder-dochterrichtlijn een 0%-tarief indien aan de navolgende voorwaarden wordt voldaan:
- de dochtermaatschappij bezit de rechtsvorm van de sociedad anónima, de sociedad de responsabilidad limitada of de sociedad comanditaria por acciones.;
 - de moedermaatschappij bezit een rechtsvorm genoemd in de Annex bij de richtlijn;
 - de moedermaatschappij heeft een belang van 25% in de Spaanse dochtermaatschappij. Op grond van wederkerigheid kan dit percentage tot 10% worden verlaagd;
 - het belang is voor een ononderbroken periode van 1 jaar aangehouden. Indien het belang nog niet 1 jaar in het bezit is, is de uitdeling niet vrijgesteld. Wel kan de betaalde belasting worden teruggevraagd indien later alsnog aan de voorwaarden wordt voldaan; en
 - de uitdeling betreft geen liquidatiewinst.

⁸⁵ Dit overzicht is opgesteld door het International Bureau of Fiscal Documentation, in opdracht van het ministerie van Financiën, 2001.

Verder kent Spanje nog een special regime voor holdingcompanies (Entidad de Tenencia de Valores Extranjeros (ETVE)). Dit regime is opgenomen in de Artt. 129-132 van de vennootschapsbelasting. De ETVE is gedefinieerd als een binnenlandse vennootschap die het beheren van (in)directe deelnemingen in buitenlandse actieve ondernemingen tot doel heeft. Indien aan de hiervoor beschreven voorwaarden wordt voldaan, blijven door de ETVE ontvangen buitenlandse dividenden en gerealiseerde vermogenswinsten onbelast. Verder mogen deze ontvangen inkomsten zonder belasting worden uitgedeeld aan de binnenlandse en buitenlandse aandeelhouders van de ETVE. Overige door de ETVE genoten inkomsten worden belast tegen het normale tarief van 35%. In binnenlandse verhoudingen bedraagt de bronheffing op dividenden 18%. Het percentage bedraagt 0% op grond van de deelnemingsvrijstelling. Deze is van toepassing indien de moedermaatschappij gedurende een ononderbroken periode van tenminste 1 jaar tenminste een belang van 5% in het kapitaal van de dochtermaatschappij bezit.

¹² De bronheffing bedraagt 0% bij betalingen aan een dochtermaatschappij waarin een belang van tenminste 51% wordt gehouden en bij betalingen op genoteerde Eurobonds.

¹³ De bronheffing bedraagt 0% bij betalingen aan een dochtermaatschappij waarin een belang van tenminste 51% wordt gehouden.

XII Verliescompensatiemogelijkheden in EU-landen⁸⁶

Tabel 7: Verliescompensatiemogelijkheden in EU-landen

Land	Carry back (in jaren)	Carry forward (in jaren)
België	Geen	Onbeperkt
Denemarken	geen	5
Duitsland	1 ¹	Onbeperkt
Finland	geen	10
Frankrijk	3 ²	5 of 10 ³
Griekenland	geen	5
Ierland	3	Onbeperkt
Italië	geen	5 ⁴
Luxemburg	geen	Onbeperkt
Nederland	3	Onbeperkt
Oostenrijk	geen	Onbeperkt
Portugal	geen	6
Spanje	geen	10
Verenigd Koninkrijk	1	Onbeperkt
Zweden	opheffing ⁵ winstreserve	Onbeperkt

Bron: *International Bureau of Fiscal Documentation, in opdracht van het ministerie van Financiën, februari 2001.*

1. Verliezen tot DEM 1 Miljoen.
2. De carry-back resulteert niet in een uitbetaling maar slechts in een credit voor toekomstige jaren.
3. Voor "long-term" kapitaalverlies.
4. Voor verliezen geleden gedurende de eerste drie jaar van het bestaan van de onderneming geldt een onbeperkte carry forward.
5. In Zweden is carry back van verliezen toegestaan via de opheffing van een periodieke winstreserve (periodiseringsfond). Aan deze reserve mag 25% van de nettowinsten worden toegevoegd. De reserve moet in ieder geval worden opgeheven in het zesde jaar nadat de toevoegingen zijn gemaakt.

⁸⁶ Dit overzicht is opgesteld door het International Bureau of Fiscal Documentation, in opdracht van het ministerie van Financiën, februari 2001.

XIII Fiscale eenheid in de EU-landen⁸⁷

Tabel 8: Fiscale eenheid in EU-landen

Land	Nationaal	Grensoverschrijdend
België	nee	Nee
Denemarken	ja ¹	ja ¹
Duitsland	ja ²	nee ³
Finland	nee ⁴	nee
Frankrijk	ja ⁵	ja ⁶
Griekenland	nee	nee
Ierland	nee ⁷	nee
Italië	nee ⁸	nee
Luxemburg	ja ⁹	nee
Nederland	ja	nee
Oostenrijk	ja ²	nee
Portugal	ja ¹⁰	nee
Spanje	ja	nee
Verenigd Koninkrijk	nee ⁷	nee
Zweden	nee ¹¹	nee

Bron: International Bureau of Fiscal Documentation, in opdracht van het ministerie van Financiën, februari 2001.

1. Mits Deense moedermaatschappij 100% van de aandelen van de (buitenlandse) dochtermaatschappij bezit.
2. Winsten en verliezen van de dochtermaatschappijen worden daarbij toegerekend aan de moedermaatschappij.
3. Grensoverschrijdende consolidatie is wel mogelijk als de moedermaatschappij in Duitsland over een vaste inrichting beschikt, waaraan de winsten en verliezen kunnen worden toegerekend.
4. Overdracht van winsten tussen verbonden ondernemingen is wel toegestaan indien:
 - beide ondernemingen in Finland zijn gevestigd;
 - de moedermaatschappij bezit tenminste 90% van het kapitaal van de dochtermaatschappij; en
 - beide holdingmaatschappijen ondernemingsactiviteiten verrichten.
5. Bij een belang van tenminste 95% in de dochtermaatschappij.
6. Na inwilliging van een verzoek mogen vennootschappen de resultaten van hun binnenlandse en buitenlandse activiteiten samenvoegen. Verder is in enkele gevallen aan grote ondernemingen toegestaan dat de resultaten van binnenlandse en buitenlandse dochtermaatschappijen worden samengevoegd.
7. Ierland en het Verenigd Koninkrijk kennen geen fiscale eenheid met volledige consolidatie, maar wel een systeem van verliesoverdracht binnen groepsverbonden ondernemingen. Bij een 75% belang kunnen verliezen worden overgedragen aan groepsmaatschappijen en blijven vermogenswinsten bij de overdracht van activa aan een groepsmaatschappij onbelast. Bij een 51%-belang is geen belasting verschuldigd bij betaling van een rente en octrooiroyalty's aan een binnenlandse groepsmaatschappij.
8. In Italië wordt een groep ondernemingen niet als een belastingplichtige beschouwd. Wel is het groepsconcept van belang voor de overdracht van belastingcredits. Deze overdracht is mogelijk indien de moedermaatschappij een belang van tenminste 50% in de dochtermaatschappij bezit.
9. Indien een Luxemburgse moedermaatschappij tenminste 99% van de aandelen houdt van een of meer Luxemburgse dochtermaatschappijen kunnen de dochtermaatschappijen op verzoek voor een periode van 5 jaar als een vaste inrichting van de moedermaatschappij worden behandeld. Dit betekent dat winsten en verliezen van groepsverbonden ondernemingen als zodanig kunnen worden gecompenseerd.
10. De faciliteit geldt bij een belang van 90% voor een periode van 5 jaar en kan onbepaald worden verlengd.
11. Zweden kent geen volledige consolidatie, maar wel een compensatie van winsten en verliezen tussen groepsverbonden ondernemingen mits de moedermaatschappij een belang van 90% in de dochtermaatschappij bezit.

⁸⁷ Dit overzicht is opgesteld door het International Bureau of Fiscal Documentation, in opdracht van het ministerie van Financiën, februari 2001.

XIV MARC: Tarief en effectieve druk

Tabel 9: Tarief en effectieve vennootschapsbelastingdruk (MARC)

	Vpb-tarief (gewogen gemiddelde over de periode 1994-1998)	Effectieve vpb-druk (gewogen gemiddelde over de periode 1994- 1998)	Verschil tarief – effectieve druk (in % tarief)
België	40%	27%	33%
Denemarken	34%	30%	12%
Duitsland	50%	35%	30%
Finland	27%	28%	-4%
Frankrijk	36%	34%	6%
Griekenland	35%	31%	11%
Ierland	23%	14%	39%
Italië	50%	37%	27%
Luxemburg	39%	25%	36%
Nederland	35%	32%	9%
Oostenrijk	34%	20%	41%
Portugal	39%	18%	54%
Spanje	35%	23%	34%
Verenigd Koninkrijk	32%	29%	10%
Zweden	28%	28%	0%
EU-gemiddelde⁸⁸	36%	27%	22%

Bron: Maastricht Accounting and auditing Research and education Center (MARC), *Corporate effective tax rates in the EU and the OECD: further research*, Maastricht, 2001.

⁸⁸ Ongewogen gemiddelde van de 15 EU-landen.

XV CPB: Ontwikkeling effectieve vennootschapsbelastingdruk

Tabel 10: Ontwikkeling effectieve vennootschapsbelastingdruk (CPB)

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
België	17	16	22	23	23	24	23	22	21	17
Denemarken	33	32	30	30	32	32	31	31	32	31
Duitsland	48	49	49	44	41	41	41	40	40	41
Finland	45	37	34	24	26	27	28	28	28	28
Frankrijk	33	33	33	33	33	36	35	38	38	38
Griekenland	11	11	24	29	29	31	33	35	35	35
Ierland	20	22	19	20	17	22	21	21	24	22
Italië	38	41	47	50	44	46	45	43	44	40
Luxemburg ⁸⁹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nederland	31	32	32	31	31	31	32	31	31	30
Oostenrijk	18	22	14	16	20	17	24	25	21	24
Portugal	17	20	27	25	20	23	22	21	24	25
Spanje	27	28	29	27	25	24	26	26	26	29
Verenigd Koninkrijk	33	31	31	30	30	30	30	29	29	29
Zweden	31	32	30	19	28	27	28	28	28	28
(ongew.) gemiddelde	28,7	29	30,2	27,7	28,4	29,3	29,9	29,8	30	29,8
Standaarddeviatie	10,6	9,8	9,1	9,0	7,4	7,5	6,8	6,7	6,8	6,5

Bron: CPB, Capital income taxation in Europe: trends and trade-offs, Den Haag, 2001, blz 27.

⁸⁹ Er zijn geen cijfers voor Luxemburg opgenomen, omdat voor Luxemburg te weinig gegevens beschikbaar zijn.

XVI Baker & McKenzie: Effectieve marginale tarieven

Tabel 11: Effectieve marginale tarieven (EMTR) 1998–2001

	1998		1999		2000		2001	
	EMTR	ranking	EMTR	ranking	EMTR	ranking	EMTR	ranking
Griekenland	9.37	1	6.46	1	6.46	1	6.76	1
Ierland	20.59	11	18.35	6	16.08	4	9.43	2
Italië	13.74	2	13.74	2	13.74	2	13.74	3
Zweden	15.73	3	15.73	3	15.73	3	15.73	4
Finland	16.72	4	17.24	5	18.09	5	18.09	5
Portugal	19.15	8	19.15	9	18.15	6	18.15	6
Oostenrijk	24.09	13	24.09	13	18.25	7	18.25	7
Spanje	18.30	5	18.30	5	18.30	8	18.30	8
Denemarken	20.33	9	19.40	10	19.40	11	18.81	9
België	18.89	6	18.89	7	18.89	9	18.89	10
Luxemburg	18.98	7	18.98	8	18.98	10	18.98	11
Nederland	20.60	12	20.60	11	20.60	12	20.67	12
Verenigd Koninkrijk	20.56	10	20.83	12	20.83	13	20.83	13
Duitsland	28.81	14	28.03	14	28.03	14	25.20	14
Frankrijk	32.83	15	31.90	15	30.65	15	30.11	15
EU-gemiddelde	19.91		19.45		18.81		18.13	
Standaarddeviatie	5.46		5.64		5.35		5.41	

Bron: Baker & McKenzie, *The Effective Tax Burden of Companies in the Member States of the EU – the Perspective of a Multinational Investor*, Amsterdam, maart 2001, tabel C.13 (zie www.bakernet.com/publications/documents/).

XVII Sectorale effecten varianten A, B en C

Tabel 12: Variant A.

	Verhoging REB	Beperking Afdraachts- vermindering lage lonen	Totale financiering	Vpb- Tariefs verlaging	Saldo	Netto-effect
<i>Mln gld</i>	745	745	1.491	5.135	-3.644	-3.848
Glastuinbouw	4	0	4	3	1	0
Overige landbouw, visserij en bosbouw	15	0	15	31	-16	-21
Landbouw visserij bosbouw	19	0	19	34	-15	-21
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	10	0	11	17	-6	-9
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	5	0	5	14	-9	-10
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	4	0	4	3	0	-1
Voeding en genotmiddelenindustrie	73	5	78	145	-67	-89
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	7	1	8	13	-6	-8
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	37	1	38	57	-19	-30
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	30	3	32	74	-42	-51
Textielindustrie	8	1	9	47	-38	-40
kleding en lederindustrie	6	2	9	5	4	2
papier en grafische industrie	39	4	43	111	-68	-80
rubber- en kunststofindustrie	10	2	11	16	-5	-8
Bouwmaterialenindustrie	28	2	30	31	-1	-9
andere industrie	19	7	26	17	10	4
overige industrie	110	18	129	227	-99	-132
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	18	3	21	27	-7	-12
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	64	8	71	107	-36	-55
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	29	8	37	93	-56	-65
chemische industrie	69	1	70	192	-121	-142
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	7	0	7	45	-38	-40
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	26	0	26	75	-49	-57
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	37	1	38	73	-35	-46
Basismetalaalindustrie	25	0	25	4	21	14
metaalproducten en machine-industrie	60	6	66	144	-77	-96
electrotechnische- en instrumentenindustrie	23	5	28	80	-52	-59
Transportmiddelenindustrie	12	1	13	26	-13	-16
Metaalindustrie	120	12	132	253	-121	-157
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	18	1	19	37	-17	-23
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	61	4	65	106	-41	-59
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	41	7	48	110	-63	-75
TOTALE INDUSTRIE	373	37	409	817	-408	-519
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	50	5	54	122	-68	-83

w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	187	13	200	345	-145	-201
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	136	19	154	350	-195	-236
Bouwnijverheid	29	19	49	142	-93	-102
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	1	4	5	12	-7	-7
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	9	9	18	60	-42	-44
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	20	6	25	69	-44	-50
groothandel en tussenhandel	65	64	129	942	-813	-832
Detailhandel	60	156	216	198	18	0
Handel	126	220	345	1.140	-795	-833
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	38	67	105	227	-122	-134
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	47	73	120	444	-324	-338
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	41	79	120	469	-348	-361
Horeca	51	34	84	33	52	37
andere zakelijke diensten	40	170	210	545	-335	-347
andere tertiaire diensten	91	204	295	578	-283	-311
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	42	102	144	115	29	16
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	30	51	81	225	-144	-153
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	19	51	70	238	-168	-173
Vervoerssector	11	10	21	114	-93	-96
hulpbedrijven voor het vervoer	11	9	20	32	-12	-15
Communicatiebedrijven	5	3	8	10	-2	-4
vervoer en communicatie	26	22	48	156	-107	-115
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	1	2	3	31	-28	-28
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	12	6	17	61	-43	-47
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	13	14	28	64	-36	-40
Banken	6	14	21	1552	-1.531	-1.533
Verzekeringsbedrijven	6	3	9	204	-195	-197
bank- en verzekeringswezen	13	17	30	1.756	-1.726	-1.730
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	4	3	8	335	-327	-328
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	4	5	9	676	-666	-667
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	4	8	14	746	-732	-734
Woningbezit	4	8	12	425	-413	-414
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	1	4	5	45	-40	-40
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	1	3	5	179	-174	-175
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	2	1	2	202	-199	-200
TERTIAIRE DIENSTENSECTOR	259	471	730	4.055	-3.325	-3.403
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	86	179	265	753	-488	-514
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	94	138	233	1.585	-1.352	-1.380
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	79	154	234	1.718	-1.484	-1.508
kwartaire dienstensector	44	35	79	33	46	46
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	16	3	19	3	16	16
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	15	7	22	7	16	16

w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	13	24	37	23	14	14
TOTAAL BEDRIJVEN	723	562	1.285	5.081	-3.795	-3.999
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	162	191	354	907	-553	-597
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	310	168	478	2.010	-1.531	-1.620
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	251	202	454	2.164	-1.709	-1.781
overheid en onderwijs	15	59	74	7	67	67
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	8	6	14	1	13	13
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	4	12	16	1	14	14
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	3	41	44	5	40	40
non-profit instellingen	8	124	132	47	85	85
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	4	12	16	5	12	12
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	2	87	89	33	56	56
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	2	25	26	9	17	17
TOTAAL	745	745	1.491	5.135	-3.644	-3.848
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	174	210	385	913	-528	-572
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	316	267	583	2.044	-1.461	-1.550
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	256	269	525	2.178	-1.653	-1.724

Tabel 13: Variant B

	Verhoging REB	Beperking Afdrachts- vermindering lage lonen	Overige Finan- ciering	Totale Finan- ciering	Vpb- tariefs Verlaging	Saldo	Netto effect
Mln gld	1.009	1.009	550	2.567	5.135	-2.568	-2.844
Glastuinbouw	5	0	0	5	3	2	1
Overige landbouw, visserij en bosbouw	16	0	1	17	31	-14	-19
Landbouw visserij bosbouw	21	0	1	22	34	-12	-18
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	10	0	1	11	17	-6	-9
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	6	0	0	6	14	-7	-9
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	5	0	0	5	3	2	1
voeding en genotmiddelenindustrie	105	7	15	126	145	-19	-50
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	10	1	1	12	13	-2	-4
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	52	2	6	60	57	3	-13
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	43	4	8	54	74	-20	-33
Textielindustrie	11	2	0	13	47	-34	-37
kleding en lederindustrie	9	3	0	13	5	7	5
papier en grafische industrie	55	6	7	68	111	-44	-60
rubber- en kunststofindustrie	14	2	1	17	16	1	-3
Bouwmaterialenindustrie	41	2	1	44	31	13	0
andere industrie	27	9	1	37	17	20	12
overige industrie	157	25	9	191	227	-37	-84
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	25	4	1	30	27	2	-5
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	90	10	4	105	107	-2	-29
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	42	11	4	56	93	-36	-49
chemische industrie	98	2	5	105	192	-86	-116
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	10	0	1	11	45	-34	-37
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	36	0	2	39	75	-36	-47
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	52	1	2	56	73	-17	-33
Basismetalaalindustrie	36	0	1	37	4	33	22
metaalproducten en machine-industrie	85	8	3	97	144	-47	-73
electrotechnische- en instrumentenindustrie	33	6	2	41	80	-39	-49
Transportmiddelenindustrie	17	1	0	19	26	-7	-12
Metaalindustrie	171	16	6	193	253	-60	-112
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	26	2	1	28	37	-9	-16
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	86	6	2	94	106	-12	-38
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	59	9	2	70	110	-40	-58
TOTALE INDUSTRIE	531	50	34	615	817	-202	-361
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	70	6	4	80	122	-42	-63
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	265	18	14	298	345	-47	-127
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	196	25	16	237	350	-113	-172
Bouwnijverheid	35	26	3	64	142	-77	-88

w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	1	6	0	7	12	-5	-6
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	9	13	1	23	60	-37	-40
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	25	8	2	35	69	-35	-43
groothandel en tussenhandel	86	86	33	206	942	-736	-762
Detailhandel	73	211	10	294	198	95	74
Handel	159	297	43	499	1.140	-641	-689
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	39	91	9	138	227	-89	-101
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	62	99	17	178	444	-266	-285
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	58	107	18	183	469	-285	-303
Horeca	64	46	3	113	33	80	61
andere zakelijke diensten	53	230	45	328	545	-218	-234
andere tertiaire diensten	117	276	48	441	578	-137	-172
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	48	138	10	195	115	80	65
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	41	69	19	129	225	-96	-109
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	28	69	20	117	238	-121	-129
Vervoerssector	14	14	2	30	114	-84	-88
hulpbedrijven voor het vervoer	15	12	1	29	32	-3	-8
Communicatiebedrijven	6	4	0	11	10	1	-1
vervoer en communicatie	35	30	4	69	156	-87	-97
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	1	3	1	5	31	-26	-27
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	15	8	1	24	61	-36	-41
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	19	20	2	40	64	-24	-30
Banken	9	19	261	290	1552	-1.262	-1.265
Verzekeringsbedrijven	9	4	42	55	204	-150	-152
bank- en verzekeringswezen	18	23	303	344	1.756	-1.412	-1.417
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	5	5	77	87	335	-248	-250
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	7	7	80	94	676	-582	-584
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	6	11	147	165	746	-581	-583
Woningbezit	4	11	109	124	425	-301	-302
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	1	6	11	18	45	-27	-27
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	2	5	46	52	179	-127	-128
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	2	1	52	55	202	-147	-148
TERTIAIRE DIENSTENSECTOR	334	637	507	1.478	4.055	-2.577	-2.678
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	94	242	107	443	753	-310	-338
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	127	187	163	477	1.585	-1.107	-1.145
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	113	208	238	559	1.718	-1.159	-1.193
kwartaire dienstensector	64	47	1	112	33	79	79
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	19	5	0	24	3	21	21
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	23	9	0	33	7	27	27
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	21	33	1	55	23	32	32
TOTAAL BEDRIJVEN	984	760	547	2.292	5.081	-2.789	-3.065
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	193	259	113	564	907	-343	-395

w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	431	228	179	837	2.010	-1.172	-1.295
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	361	274	256	891	2.164	-1.273	-1.375
overheid en onderwijs	16	80	1	97	7	90	90
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	8	8	0	16	1	15	15
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	5	16	0	21	1	19	19
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	4	56	1	61	5	56	56
non-profit instellingen	8	168	2	178	47	131	131
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	4	17	0	21	5	16	16
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	2	118	1	121	33	88	88
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	2	34	0	36	9	26	26
TOTAAL	1.009	1.008	550	2.567	5.135	-2.568	-2.844
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	204	284	113	601	913	-312	-364
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	438	361	180	980	2.044	-1.065	-1.187
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	366	363	257	987	2.178	-1.191	-1.293

Tabel 14: Variant C

	Verhoging en milde verbreding REB	Beperking Afdraachts- vermindering lage lonen	Overige Finan- ciering	Totale Finan- ciering	Vpb tariefs- verlaging	Saldo	Netto Effect
<i>mln gld</i>	1.119	1.119	1.350	3.587	5.135	-1.548	-1.855
Glastuinbouw	5	0	0	5	3	2	1
Overige landbouw, visserij en bosbouw	15	0	19	34	31	3	-1
Landbouw visserij bosbouw	20	0	20	40	34	6	0
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	9	0	10	19	17	2	0
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	6	0	7	13	14	-1	-2
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	5	0	2	7	3	4	2
voeding en genotmiddelenindustrie	123	7	53	184	145	39	2
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	10	1	13	24	13	11	8
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	60	2	19	82	57	25	7
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	53	4	20	78	74	4	-12
textielindustrie	12	2	15	29	47	-18	-22
kleding en lederindustrie	10	4	2	15	5	10	7
papier en grafische industrie	57	7	45	109	111	-2	-19
rubber- en kunststofindustrie	14	2	8	24	16	8	4
bouwmaterialenindustrie	50	3	12	64	31	33	18
andere industrie	29	10	8	47	17	31	22
overige industrie	172	28	89	289	227	61	10
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	25	4	40	69	27	41	34
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	97	12	29	137	107	30	1
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	50	12	21	83	93	-10	-25
chemische industrie	159	2	50	212	192	20	-28
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	11	0	12	24	45	-21	-24
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	58	0	19	77	75	2	-15
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	90	2	19	111	73	39	11
basismetalaalindustrie	43	0	3	46	4	43	30
metaalproducten en machine-industrie	87	9	61	158	144	14	-12
electrotechnische- en instrumentenindustrie	33	7	38	78	80	-2	-12
transportmiddelenindustrie	17	2	11	29	26	4	-2
metaalindustrie	181	18	112	311	253	58	4
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	25	2	52	79	37	42	35
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	88	6	36	131	106	25	-2
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	67	10	24	101	110	-9	-29
TOTALE INDUSTRIE	636	55	305	996	817	179	-12
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	71	7	117	196	122	74	52
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	303	20	103	426	345	81	-9
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	262	28	84	374	350	24	-55
Bouwnijverheid	36	29	17	82	142	-60	-70

w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	1	6	6	13	12	1	1
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	8	14	6	28	60	-32	-35
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	27	8	6	41	69	-29	-37
groothandel en tussenhandel	85	96	163	344	942	-598	-624
detailhandel	73	234	46	353	198	155	133
handel	158	330	209	697	1.140	-444	-491
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	36	101	45	182	227	-46	-57
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	59	110	80	249	444	-195	-213
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	63	119	84	266	469	-203	-222
horeca	64	51	23	139	33	106	86
andere zakelijke diensten	53	255	135	443	545	-102	-127
andere tertiaire diensten	118	306	158	582	578	4	-32
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	45	153	51	249	115	134	120
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	40	76	53	170	225	-56	-68
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	32	76	55	163	238	-75	-84
vervoerssector	15	16	27	57	114	-57	-61
hulpbedrijven voor het vervoer	16	13	9	38	32	6	1
communicatiebedrijven	6	5	3	14	10	4	2
vervoer en communicatie	37	33	38	108	156	-47	-58
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	1	3	12	16	31	-15	-15
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	15	9	14	37	61	-24	-28
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	21	22	13	56	64	-8	-14
banken	9	21	415	446	1552	-1.106	-1.108
verzekeringsbedrijven	9	4	61	74	204	-131	-133
bank- en verzekeringswezen	18	25	476	519	1.756	-1.237	-1.242
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	5	5	110	120	335	-215	-216
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	6	8	147	161	676	-515	-517
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	7	13	221	240	746	-506	-508
woningbezit	4	13	115	131	425	-294	-295
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	1	6	12	19	45	-26	-26
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	2	5	48	55	179	-124	-124
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	1	1	55	57	202	-145	-145
TERTIAIRE DIENSTENSECTOR	334	707	997	2.038	4.055	-2.018	-2.118
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	88	268	229	585	753	-168	-194
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	122	208	342	671	1.585	-913	-950
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	124	231	427	782	1.718	-936	-973
kwartaire dienstensector	71	52	2	126	33	93	93
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	21	5	0	26	3	23	23
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	25	10	0	36	7	30	30
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	25	37	2	63	23	40	40
TOTAAL BEDRIJVEN	1.096	843	1.341	3.280	5.081	-1.800	-2.108
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	189	287	363	839	907	-68	-119

w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	464	253	459	1.175	2.010	-835	-966
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	443	304	521	1.267	2.164	-896	-1.022
overheid en onderwijs	16	89	1	105	7	98	98
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	7	9	0	16	1	15	15
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	4	18	0	22	1	21	21
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	4	62	1	67	5	62	62
non-profit instellingen	8	187	8	202	47	155	155
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	3	19	1	23	5	18	18
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	2	131	5	138	33	105	105
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	2	37	2	41	9	31	31
TOTAAL	1.119	1.119	1.350	3.588	5.135	-1.547	-1.855
w.v. kleinbedrijf (< 10 werknemers)	200	315	364	878	913	-35	-85
w.v. middenbedrijf (10 <= werknemers <= 100)	471	401	464	1.336	2.044	-709	-840
w.v. grootbedrijf (> 100 werknemers)	449	403	523	1.375	2.178	-803	-928

XVIII Deelnemingsvrijstelling in enkele andere landen

	Nederland	Duitsland ⁹⁰	Spanje
<i>Minimaal bezitspercentage</i>	5 %	Geen	5%
<i>Minimale bezitsduur</i>	Geen	<ul style="list-style-type: none"> Voor vrijstelling van dividenden: geen minimale bezitsduur Voor vrijstelling van verkoopwinsten: minimaal 1 jaar voor de verkoop 	1 jaar
<i>Vrijstelling in binnenlandse verhoudingen</i>	Dividend en verkoop-winsten	Dividend en verkoop-winsten	Dividend en verkoopwinst
<i>Vrijstelling in buitenlandse verhoudingen</i>	Dividend en verkoop-winsten	95% van het dividend, 100% verkoopwinsten	Dividend en verkoopwinst
<i>Activiteitentoets binnenlandse verhoudingen</i>	Geen deelnemings-vrijstelling voor voorraad-aandelen	Geen	
<i>Activiteitentoets buitenlandse verhoudingen</i>	Geen deelnemings-vrijstelling voor: <ul style="list-style-type: none"> voorraadaandelen ter belegging gehouden aandelen 	Geen	
<i>Onderworpenheidseis</i>	Buitenlandse deelnemingen moeten zijn onderworpen aan een winstbelasting in het land van vestiging	Geen	<ul style="list-style-type: none"> Buitenlandse deelneming moet zijn onderworpen aan een winstbelasting die vergelijkbaar is met de Spaanse Vpb Geen vrijstelling met betrekking tot taxhaven-vennootschappen (lijst)
<i>Anti-misbruikregelingen</i>	Jaarlijkse opwaardering van belangen van 25% of meer in buitenlandse dochters waarvan de bezittingen voor meer dan 90% bestaan uit beleggingen (waaronder passieve financieringslichamen).	CFC-wetgeving: over inkomsten van buitenlandse deelnemingen wordt 38% Duitse Vpb geheven, indien de deelneming actief inkomen geniet en is onderworpen aan een winstbelasting van minder dan 25%. Buitenlandse belasting is verrekenbaar.	
<i>Financiering van dochtermaatschappijen</i>	Renteaftrek beperkt in bepaalde gevallen (artikel 10a en artikel 15, lid 4)	Kapitaalratio's VV-EV (1,5:1; 3:1 bij holdings)	Kapitaalratio's VV-EV (3:1)
<i>Deelnemingsverliezen</i>	In beginsel niet aftrekbaar, behoudens liquidatieverliezen en verliezen gedurende 1* 5 jaar na acquisitie (13ca)	Aftrekbaar bij een bezit van de deelneming van ten minste 1 jaar	

⁹⁰ Uitgegaan wordt van de voorgestelde belastinghervorming.

XIX Behandeling van kosten van buitenlandse deelnemingen in andere landen⁹¹

Het Belgische systeem

België kent een deelnemingsvrijstelling waarbij de feitelijke kosten in verband met een (buitenlandse) deelneming bij de moeder in aftrek worden toegelaten, maar de vrijstelling van de deelnemingsvoordelen geen 100% bedraagt maar 95%. In de Belgische regeling wordt geen onderscheid gemaakt tussen binnenlandse en buitenlandse deelnemingen. De beperking van de vrijstelling ziet alleen op ontvangen dividenden. Een bijzonderheid van het Belgische systeem is het feit dat bij uitkering van dividend in een verliesjaar de deelnemingsvrijstelling ten koste gaat van het over dat jaar te verrekenen verlies.

Het Duitse systeem

Duitsland kent een deelnemingsvrijstelling waarbij de feitelijke kosten in verband met een buitenlandse deelneming bij de moeder in aftrek worden toegelaten, maar de vrijstelling van de deelnemingsvoordelen geen 100% bedraagt maar 95%. De beperking van de vrijstelling ziet alleen op uit het buitenland ontvangen dividenden.

Het Franse systeem

Frankrijk kent sinds 1 januari 2000 voor houdstermaatschappijen, als alternatief voor verrekening van de van deelnemingen geheven belasting (ordinary credit) een systeem van vrijstelling voor 95% van de ontvangen dividenden. Dit percentage kan echter hoger worden als de totale kosten van de houdster - niet alleen de kosten die verband houden met de desbetreffende deelneming - in het jaar zelf lager zijn dan 5% van het ontvangen dividend. Het laatste betekent grosso modo dat de vrijstelling niet wordt gekort als de houdster al haar deelnemingen heeft gefinancierd met eigen vermogen. Vanuit budgettair oogpunt valt op te merken dat het risico van aanzuigende werking in geen geval kleiner is dan bij het Belgische systeem omdat de korting van 5% op de vrijstelling voor dividend niet altijd geldt.

⁹¹ Dit overzicht is opgesteld door het International Bureau of Fiscal Documentation, in opdracht van het ministerie van Financiën, februari 2001.

XX Persbericht dividendstripping

Persberichtnr.

01/121

Den Haag

27 april 2001

INVOERING MAATREGELEN TEGEN DIVIDENDSTRIPPING

De ministerraad heeft op voorstel van staatssecretaris Bos ingestemd met het treffen van wetgevende maatregelen tegen dividendstripping.

Maatregelen tegen dividendstripping waren door de Belastingherziening al in de wetgeving opgenomen. Vanwege ernstige onbeoogde bijgevolgen voor het beursklimaat in Nederland, zijn deze maatregelen echter nog niet van kracht. Daarom is afgesproken om deze maatregel nog niet in werking te laten treden en tegelijkertijd een alternatieve maatregel te onderzoeken.

Omdat de komende weken van een aantal grote beursfondsen het dividend wordt vastgesteld, is het noodzakelijk per direct een nieuwe maatregel te treffen tegen eventuele dividendstripping-transacties. Om de beurshandel rond de uitgiftedatum van dividend niet te verstoren, is er inmiddels in goed overleg tot een alternatieve maatregel gekomen. Deze maatregel is overigens voorbereid door de Studiegroep Van Rooij. Over deze maatregel bestaat overeenstemming met de Nederlandse Vereniging van Banken, de Nederlandse Marketmakers Associatie en Euronext. Bij deze alternatieve maatregel zijn negatieve bijeffecten zoveel mogelijk voorkomen. Zo vervallen in het nieuwe voorstel de in de oude maatregel opgenomen tien-dagen en driemaands termijnen.

De alternatieve maatregel vereist een wetswijziging. De ministerraad is akkoord gegaan met het zo spoedig mogelijk vastleggen van deze maatregel in een wetsvoorstel. Om gevallen van dividendstripping die eventueel de komende weken zullen plaatsvinden effectief te kunnen bestrijden, zal in het wetsvoorstel terugwerkende kracht tot en met de datum van dit persbericht zijn opgenomen. Van dividendstripping is sprake als degene die dividend ontvangt, niet de uiteindelijk gerechtigde (beneficial owner) is van dat dividend, omdat het als gevolg van een samenstel van transacties geheel of gedeeltelijk ten goede komt aan een ander, terwijl die ander het belang bij de aandelen waarop het dividend is uitgekeerd op directe of indirecte wijze behoudt. Ook transacties die zijn aangegaan in de anonimiteit van een gereguleerde beurs of markt kunnen daaronder vallen. De maatregel houdt in dat in geval van dividendstripping de mogelijkheid van teruggaaf of verrekening van dividendbelasting wordt uitgesloten, als die ander een geringer recht heeft op vermindering of teruggaaf van dividendbelasting dan de dividendontvanger.

De maatregel is niet alleen van toepassing op de overdracht van aandelen, maar tevens op de verkoop van losse dividendbewijzen. Ook de vestiging van genotsrechten op aandelen, waarbij een tegenprestatie wordt bedongen, valt onder de reikwijdte van de maatregel.

XXI Maatregelen tegen dividendstripping in Duitsland en de VS

Duitsland

Als aanleiding voor de hausse in dividendstripping in Duitsland is gewezen op de invoering in 1977 van het zogenoemde 'Anrechnungsverfahren'. Op grond van het 'Anrechnungsverfahren' ontvangen aandeelhouders in Duitse vennootschappen bij dividenduitkering een belastingkrediet. Dit belastingkrediet stelt de aandeelhouder in staat de door de uitkerende vennootschap betaalde vennootschaps- en dividendbelasting gedeeltelijk te verrekenen met de eigen aanslag.

Buitenlandse aandeelhouders zijn verstoken van die verrekeningsmogelijkheid als zij naast het dividend geen Duitse inkomsten hebben genoten. Dividendstripping biedt voor die gevallen uitkomst: de aandelen worden voorafgaand aan het moment van dividenduitkering overgedragen aan een belastingplichtige inwoner van Duitsland (veelal bank of beurshandelaar) die het belastingkrediet kan verrekenen met binnenlands inkomen. Na uitkering van het dividend worden dezelfde aandelen of vergelijkbare aandelen weer teruggeleverd aan de buitenlandse aandeelhouder.

Omdat de Duitse fiscus onder de destijds geldende regelgeving niet kon optreden tegen dividendstripping is in 1994 een tweetal maatregelen van kracht geworden:

Beperking verrekening belastingkrediet

Op grond van artikel 36 Einkommenssteuergesetz wordt de verrekening van het belastingkrediet uitgesloten/beperkt als tegenover het ontvangen dividend een dividendvervangende betaling staat voor het inlenen van de aandelen. Deze maatregel is getroffen om dividendstripping in de vorm van *securities lending* tegen te gaan.

Over de exacte reikwijdte van de bepaling is discussie ontstaan: enerzijds wordt de stelling betrokken dat de verrekening overeind blijft naar rato van het dividend dat na aftrek van de dividendvervangende betaling in de grondslag is opgenomen: wordt bijvoorbeeld een dividend ontvangen van 100.000 DM waar tegenover een dividendvervangende betaling staat van 90.000 DM, dan wordt 10% van het dividend geacht te zijn onderworpen aan de Duitse belastingheffing. In dat geval kan nog 10% van het belastingkrediet worden verrekend. Anderzijds wordt in artikel 36 gelezen dat bij aanwezigheid van een dividendvervangende betaling, de verrekening in haar geheel vervalt.

Overigens beperkt de maatregel zich niet tot leentransacties die zich binnen een bepaalde periode rond dividenddatum voordoen: zo worden ook leencontracten met een periode van bijvoorbeeld 3 maanden getroffen door de maatregel.

Geen aftrek van koersverlies

Een van de mogelijkheden voor buitenlandse aandeelhouders om het voordeel van de verrekening van belastingkrediet te kunnen genieten, is de aandelen cum dividend te verkopen aan een belastingplichtige die wel recht heeft op verrekening, onder de verplichting tot terugverkoop ex dividend (repo-transactie). Het verschil tussen aan- en verkoopprijs resulteert voor de binnenlandse partij in een aftrekbaar koersverlies (waar tegenover o.a. het ontvangen dividend staat).

Om dividendstripping door middel van een repo onaantrekkelijk te maken, is in artikel 50c Einkommenssteuergesetz bepaald dat een koersverlies niet in aanmerking wordt genomen bij de winstbepaling als aan é én van de volgende voorwaarden is voldaan:
de periode tussen aan- en verkoop rond dividenddatum bedraagt minder dan 10 dagen (inzet was 30 dagen maar na groot verzet uit de beurswereld is dit teruggebracht tot 10);
een (terug)verkoop vindt plaats onder zodanige voorwaarden dat een potentieel koersrisico is uitgesloten dan wel de vergoeding voor de verkochte aandelen geheel of ten dele bestaat uit nieuw geëmitteerde aandelen of aandelen die geen recht geven op dividend.

Een tegenbewijsregeling maakt onderdeel uit van de regeling: verrekening wordt alsnog toegestaan in geval de belastingplichtige aantoont dat degene waarvan de aandelen zijn verworven, ook aanspraak had kunnen maken op verrekening van het belastingkrediet.

Verenigde Staten

In de Verenigde Staten zijn de onderstaande twee maatregelen tegen dividendstripping van kracht.

Uitsluiting dividends received deduction

De VS hanteren bij dividenduitdelingen in binnenlandse intercompany verhoudingen de zogenoemde "dividends received deduction". De regeling heeft tot doel economisch dubbele belastingheffing te voorkomen en is enigszins vergelijkbaar met de Nederlandse deelnemingsvrijstelling. Een "dividends received deduction" van 100% wordt toegekend als een Amerikaanse vennootschap tenminste een deelname bezit van 80% in het stemrecht en in het aandelenkapitaal van een andere Amerikaanse vennootschap. Bij een kleiner aandelenbezit is het mogelijk om voor een beperkter vrijstelling in aanmerking te komen.

De dividendstripping is erop gericht om bij é én aandeelhouder een zo groot mogelijk concentratie van aandelen te krijgen kort voordat het dividend wordt uitgekeerd, waardoor maximaal kan worden geprofiteerd van de "dividends received deduction". Bestrijding vindt plaats door het stellen van een minimale bezitstermijn. Voor gewone aandelen is de minimumbezitsduur 45 dagen, voor preferente aandelen geldt een langere termijn, te weten 90 dagen, vanwege het stabielere koersverloop. Het bezitsvereiste houdt in dat men teneinde voor de dividends received deduction in aanmerking te komen, de aandelen 45 respectievelijk 90 dagen in bezit moet hebben nadat het aandeel ex-dividend noteert.

Securities/stock lending transacties

Het Amerikaanse belastingrecht kent een aantal regelingen gericht op het tegengaan van dividendstripping door middel van securities/stock lending. Onderdeel van de lendingtransactie vormt de dividendvervangende betaling in die situaties waarin tijdens de lendingperiode een dividenduitkering wordt verwacht. Om te voorkomen dat securities/stock lending leidt tot dividendstripping, worden de dividendvervangende betalingen geacht uit dezelfde bron voort te komen (binnenlands of buitenlands) en hetzelfde inkomenskarakter te hebben (bijvoorbeeld rente of dividend) als hetgeen ze vervangen. Dit betekent bijvoorbeeld in de situatie waarin een niet-ingezetene aandelen uitleent aan een Amerikaanse partij waarop tijdens de leenperiode dividend zal worden uitgekeerd, de dividendvervangende betaling is onderworpen aan bronheffing. Inhouding van bronheffing op dividendvervangende betalingen vindt ook toepassing in geval van sale-repurchase overeenkomsten.

XXII Behandeling van hybride instrumenten in andere landen⁹²

In **Duitsland** en **Zwitserland** wordt het zogenoemde Massgeblichkeits-principe gehanteerd. Dit betekent dat de fiscale kwalificatie in principe de commerciële (accounting) kwalificatie volgt. In Duitsland kunnen voor a-typische vermogensverstrekkingen de economische kenmerken echter onder omstandigheden de doorslag geven voor de fiscale behandeling. Voorts geldt ten aanzien van Zwitserland dat zuivere perpetuele leningen civielrechtelijk niet voor kunnen komen. Voor het civiele recht is het doorslaggevend kenmerk van een lening, dat er de plicht bestaat tot terugbetaling van de hoofdsom op een vast tijdstip (meestal maximaal 30 jaar) dan wel bij liquidatie. Ook in **Luxemburg** is de commerciële vorm van een vermogensverstrekking in principe doorslaggevend voor de fiscale behandeling, tenzij een vermogensverstrekking op grond van algemene rechts- of anti-misbruikbeginselen kan worden geherkwalificeerd (fraus legis, substance over form, schijn en wezen). In Luxemburg is het recht tot terugbetaling van de hoofdsom het belangrijkste kenmerk van vreemd vermogen. Vergoedingen op perpetuums zullen daarom over het algemeen niet aftrekbaar zijn. Ook in **België** kan het karakter van een lening alleen bestreden worden op grond van algemene anti-misbruik beginselen. Hoewel de benadering in deze landen overeen lijkt te komen met de Nederlandse, is het natuurlijk mogelijk dat daaraan in de jurisprudentie van de desbetreffende landen een geheel andere invulling wordt gegeven.

In het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten wordt een meer economische benadering gevolgd. In het **Verenigd Koninkrijk** is de civielrechtelijke vorm in eerste instantie een belangrijke aanwijzing, maar de jurisprudentie laat daar meer ruimte voor materiële toetsing. In het Verenigd Koninkrijk biedt de wetgeving een aantal aanwijzingen voor het herkwalificeren van leningen tot eigen vermogen. Hoe meer eigen-vermogen-kenmerken een vermogensverschaffing heeft, hoe groter de kans dat er geherkwalificeerd wordt. De volgende aanwijzingen spelen daarbij een rol:

- ✓ de beloning is winstafhankelijk,
- ✓ er zijn conversierechten aan de lening verbonden, of andere rechten op grond waarvan de verstrekker effecten kan verkrijgen,
- ✓ de verwachte looptijd is langer dan 50 jaar.

In de **Verenigde Staten** is de rente op een lening niet aftrekbaar indien een het een (corporate) instrument betreft dat behandeld wordt als eigen vermogen. In section 385 van de IRC wordt de volgende factoren genoemd die daarbij van belang zijn:

- ✓ of er al dan niet een terugbetaling van een (vaste) hoofdsom is overeengekomen en een vaste vergoeding;
- ✓ of de lening al dan niet is achtergesteld;
- ✓ de eigen vermogen/vreemd vermogen verhouding
- ✓ of er aan het instrument conversierechten zijn verbonden.

⁹² Dit overzicht is gebaseerd op een onderzoek van het International Bureau of Fiscal Documentation in opdracht van het Ministerie van Financiën, januari 2001.

- ✓ de verhouding tussen het instrument en de aandelen van de vennootschap.

Normaal gesproken zal het karakter van een lening niet ter discussie worden gesteld als de VV/EV 3:1 is. In de Verenigde Staten is een zuivere perpetuele lening civielrechtelijk niet bestaanbaar. Een lening heeft per definitie een vaste aflossingsdatum. De IRS geeft aan dat een lening met een “onredelijk” lange looptijd (denk aan 40 à 50 jaar) gecombineerd met andere “eigen vermogen” kenmerken fiscaal als eigen vermogen zal worden behandeld. Een kortere looptijd geeft niet noodzakelijkerwijs de garantie dat sprake is van vreemd vermogen. (IRS 94-74, 1994-1 C.B 357).

Het **Canadese** recht hanteert een definitie van interest. Voor de aftrekbaarheid van de vergoeding kijkt men niet primair naar het karakter van de hoofdsom, maar naar het karakter van de vergoeding. Het karakter van de hoofdsom is niet bepalend voor de aftrekbaarheid van de vergoeding.

Als interest wordt aangemerkt een betaling die voldoet aan de volgende kenmerken:

- ✓ de vergoeding kan worden beschouwd als vergoeding voor het beschikbaarstellen van de hoofdsom,
- ✓ het recht op vergoeding rijpt van dag tot dag,
- ✓ er is een relatie tussen de berekening van de vergoeding en de hoofdsom.

Ten aanzien van hybride financieringsinstrumenten moet derhalve steeds de test worden aangelegd of de vergoeding voldoet aan de genoemde criteria. Indien een vergoeding winstafhankelijk is, is de kans groot dat deze niet aftrekbaar is, omdat er geen directe relatie is tussen de vergoeding en de hoofdsom en de vergoeding niet van dag tot dag aangroeit. Interest op perpetuums zal naar alle waarschijnlijkheid ook niet aftrekbaar zijn, omdat er geen verplichting is tot terugbetaling van de hoofdsom.

Het **Franse** recht kent een definitie van eigen en vreemd vermogen en een classificatie van hybride instrumenten. Eigen vermogen is (i) de terbeschikkingstelling van vermogen (geld of natura), welke alleen wordt terugbetaald na liquidatie, (ii) waarvan de vergoeding afhankelijk is van het resultaat, (iii) en waarbij de verstrekker een zekere mate van invloed kan uitoefenen. Vreemd vermogen is gedefinieerd als het ter beschikkingstellen van vermogen (i) voor een vaste periode, (ii) met een vaste vergoeding. Onduidelijk is nog wat deze indeling voor een rol speelt bij de aftrekbaarheid van de vergoeding. De vergoeding op winstdelende leningen is in principe aftrekbaar, tenzij de eigen vermogen kenmerken te zeer overheersen. De vergoeding op winstdelende obligaties is alleen aftrekbaar indien de vennootschap een aandelenvennootschap is, het aandelenkapitaal volledig is volgestort en de vennootschap langer dan 2 jaar bestaat. Een zuivere perpetual kan onder Frans recht niet voorkomen. Het recht op terugbetaling is inherent aan een lening. Andere achtergestelde producten waarbij de terugbetaling afhangt van een andere voorwaarde, kwalificeren in beginsel als eigen vermogen. De vergoeding hierop is niet aftrekbaar.

België kent twee thin capitalisationregels:

1. Een debt/equity ratio van 1:1 voor leningen verstrekt door (particuliere) directeuren,

Een debt/equity ratio van 7:1 voor leningen verstrekt door een inwoner of niet inwoner indien de gematigd tarief.

Frankrijk

- 1.
2. vastgestelde variabele rente voor leningen met een looptijd van langer dan 2 jaar.
3. thin-capitalization: interest betaald aan aandeelhouders met een belang van meer dan 50% is aftrekbaar tot een debt/equity ratio van 1,5:1.
Aftrekbeperkingen binnen fiscale eenheid.

Duitsland gelden voor aandeelhoudersrelaties van ten minste 25% de volgende thin-

- ✓
- ✓ 1: 3 (EV/VV) bij "normale" leningen met een vaste vergoeding
- ✓ 1:9 (EV/VV) voor bepaalde houdstervennootschappen

In gelden maximum rentepercentages voor leningen van aandeelhouders of gelieerde personen. Deze percentages worden jaarlijks vastgesteld.

VK kent thin capitalisation-regels die van toepassing zijn op leningen die verstrekt worden door

In Canada

afgetrokken voor zover de VV/EV 2:1 bedraagt.

Luxemburg

groepsmaatschappijen en worden aangewend ter verkrijging van aandelen.

XXIII Behandeling voorzieningen in andere landen⁹³

Voorzieningenbegrip in omliggende landen en de Verenigde Staten

Hierna volgt een overzicht van de vereisten die in de omliggende landen en de VS worden gesteld aan het vormen van een fiscale voorziening. Daaruit is af te leiden dat Nederland in vergelijking met andere landen ruime mogelijkheden tot het vormen van een fiscale voorziening kent. In een aantal landen geldt namelijk een uitputtende opsomming van de voorzieningen die kunnen worden gevormd. Voorts kan daaruit worden afgeleid dat in veel andere landen het fiscale voorzieningenbegrip – evenals in Nederland – niet aansluit op het hiervoor beschreven jaarrekeningenrecht en de IAS-normen.

1. België

België staat slechts onder specifieke voorwaarden de vorming voorzieningen toe.

In België zijn voorzieningen toegestaan:

1. voor waarschijnlijke verliezen.

Voorwaarde is dat de verliezen verband houden met aanspraken van debiteuren

2. voor waarschijnlijke risico's en kosten

De belastingplichtige mag een dergelijke voorziening vormen voor verplichtingen die hun oorsprong hebben in het jaar van passivering.

2. Denemarken

Afgezien van specifieke voorzieningen voor ondernemers met buitenlandse dochters en vaste inrichtingen kent Denemarken geen mogelijkheid tot het vormen van algemene fiscale voorzieningen.

3. Duitsland

Fiscaal zijn in Duitsland – naast de zekere formele schulden (Verbindlichkeiten) – slechts⁹⁴ de volgende passiva toegestaan:

1. Voorzieningen voor onzekere verplichtingen (§ 249, Abs. 1 HGB)⁹⁵;
2. Voorzieningen voor nog te plegen onderhoud, indien het onderhoud binnen 3 maanden na balansdatum uitgevoerd wordt (§ 249, Abs. 1, Nr. 1 HGB);
3. Voorzieningen voor bodemsaneringen indien de sanering binnen 12 maanden na balansdatum uitgevoerd wordt (§ 249, Abs. 1, Nr. 1 HGB);
4. Garantieverplichtingen, zonder dat er van een juridisch afdwingbare verplichting sprake is (§

⁹³ Dit overzicht is opgesteld door het International Bureau of Fiscal Documentation, in opdracht van het ministerie van Financiën, februari 2001.

⁹⁴ Zie (§ 249, Abs. 3 HGB).

⁹⁵ In § 249, Abs. 1 HGB worden als aftrekbare passiva ook nog de Rückstellungen für drohende Verluste aus stehenden Geschäften genoemd; fiscaal zijn die passiva op basis van § 5, 4a EStG verboden.

249, Abs. 1, Nr. 2 HGB);

Vooruitontvangen opbrengsten (§ 250, Abs. 2 HGB);

6. Voorzieningen voor schendingen van patentrechten van anderen, indien die ander de ondernemer daarvoor aansprakelijk heeft gesteld of met de mogelijkheid dat dat zal gebeuren ernstig rekening moet worden gehouden (§ 5, Abs 3 EStG);
7. Voorzieningen voor uitkeringen bij dienstjubilea van werknemers indien de desbetreffende werknemer tenminste tien jaren in dienst is, de uitkering betrekking heeft op een arbeidsovereenkomst die tenminste 15 jaren geduurd heeft en de uitkering schriftelijk overeengekomen is (§ 5, Abs 4 EStG).

Duitsland kent derhalve geen voorzieningen voor verliescontracten, geen kostenegalisatievoorzieningen en geen voorzieningen het 'zelf verzekeren' van bepaalde risico's.

4. **Spanje**

In Spanje zijn naast herwaarderingsvoorzieningen geen andere voorzieningen toegestaan.

5. **Frankrijk**

In Frankrijk zijn voorzieningen toegestaan als aan 6 voorwaarden wordt voldaan

1. De voorziening heeft een specifieke bestemming
2. Het verlies of de uitgave vormt een zakelijke last
3. Het verlies of de uitgave is waarschijnlijk
4. Het verlies of de uitgave houdt verband met kosten die hun oorsprong voor balansdatum vinden
5. De voorziening moet ook commercieel gevormd worden
6. De voorziening moet afzonderlijk toegelicht worden.

Frankrijk kent ook een aantal specifieke voorzieningen, bijvoorbeeld voor het vestigen van een verzekeraars.

6.

kent een voorziening voor dubieuze debiteuren en verder slechts een enkele specifieke kortingzegels, spaaracties en dergelijke).

7. **Luxemburg**

Voorzieningen voor onzekere verplichtingen zijn toegestaan. Voorbeelden van toegestane

voorzieningen zijn: garanties, schadeclaims, pensioenverplichtingen. De voorziening voor het 'zelf verzekeren' van bepaalde risico's en de kostenegalisatiereserves zijn er niet mogelijk.

8. Oostenrijk

Oostenrijk kent twee categorieën van toegestane voorzieningen:

1. voorzieningen voor onzekere verplichtingen, bijvoorbeeld voorzieningen voor afvloeiingsregelingen, voorzieningen voor lopende pensioenen; voorzieningen voor verliezen uit lopende contracten.

Portugal

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

Daarnaast kent Portugal een herwaarderingsreserve en enige specifieke voorzieningen voor banken en verzekeraars.

Finland

In Finland mag geen voorziening voor dubieuze debiteuren gevormd worden. Het land kent wel

Andere ondernemers mogen de garantievoorziening niet vormen. Voorzieningen voor waarschijnlijke pensioenuitkeringen, reorganisaties, saneringskosten zijn niet toegestaan.

Noorwegen

De voorziening dubieuze debiteuren is in de regel niet toegestaan. Deze is pas mogelijk zodra

daarnaast een soort rampenvervangingsreserve.

Een onderneming mag geen voorziening vormen voor waarschijnlijke toekomstige uitgaven die voortvloeien uit garanties e.d. Ook is geen voorziening voor het 'zelf verzekeren' van bepaalde

12. Verenigd Koninkrijk van Groot Brittannië

vorming van de voorziening niet verbiedt.

Niet toegestaan zijn bijvoorbeeld:

1. algemene voorzieningen voor dubieuze debiteuren;
2. voorzieningen voor het 'zelf verzekeren' van bepaalde risico's;
3. voorzieningen voor verplichtingen en toekomstige verliezen die niet redelijkerwijs geschat kunnen worden;
4. bestemmingsreserves;
5. voorzieningen voor specifieke toekomstige uitgaven indien de verplichting nog niet ontstaan is, bijvoorbeeld voor reparatiekosten of onderhoud.

Toegestaan zijn onder andere:

1. voorzieningen voor specifieke dubieuze debiteuren;
2. voorzieningen voor veroudering van voorraden;
3. voorzieningen voor verplichtingen die op balansdatum zijn ontstaan en die qua omvang geschat kunnen worden, mits de vorming leidt tot een getrouw beeld van het transactieresultaat;
4. voorzieningen voor reparaties die onmiddellijk uitgevoerd moeten worden;

13. Verenigde Staten van Amerika

Voorzieningen mogen worden gevormd in het jaar waarin

1. alle feiten waarvan het ontstaan van de verplichting afhankelijk is zich hebben voorgedaan;
2. de omvang van de verplichting redelijkerwijs geschat kan worden;
3. de kosten van de verplichting aan het jaar van passivering zijn toe te rekenen.

Voor voorwaardelijke verplichtingen is pas een passiefpost toegestaan nadat alle voorwaarden zijn vervuld.

XXIV

Inleiding

Verzekeraars hebben de mogelijkheid om een egalisatiereserve te vormen. Voor het bedrag van die plaatsvinden rust daarop een claim van de fiscus. Voor schadeverzekeraars enerzijds en levensverzekeraars en natura-uitvaartverzekeraars anderzijds gelden verschillende regimes voor de reserves verzekeraars 2001 en de voorlopers daarvan. Vraag is of deze mogelijkheid tot het vormen van een egalisatiereserve nog steeds bestaansrecht heeft.

verzoek van de verzekeringsbranche om een extra reserveringsmogelijkheid met name als buffer voor tegenvallende beleggingsresultaten. Na WOII werd de faciliteit gehandhaafd omdat het verzekeringswezen de oorlog nog niet te boven was en door strikte deviezenbarrières sterk werd belemmerd in de mogelijkheden van internationale herverzekering. Ook andere ondernemingen hadden na de oorlogsjaren de mogelijkheid van een onbelaste winstreservering, echter die werd in 1950 afgeschaft. Terzelfder tijd werd een onderzoek gestart naar de rechtsgrond van de egalisatiereserve. Dat onderzoek culmineerde in het voorstel om de egalisatiereserve af te schaffen als onderdeel van het voorstel van Wet op de vennootschapsbelasting 1960. Daartegenover zou alleen voor het schadebedrijf een verruimde mogelijkheid van verliesverrekening worden geboden. Anders dan voor het levenbedrijf werd voor het schadebedrijf namelijk aangenomen dat calamiteiten in een bepaald jaar tot excessieve verliezen zou kunnen leiden.

Uiteindelijk bleek er onvoldoende politieke steun voor het voorstel te zijn en werd het in 1969 ingetrokken. De vormgeving van de egalisatiereserve werd vervolgens een onderdeel van overleg tussen Financiën en de verzekeraars over de winstvaststelling van het verzekeringsbedrijf. Dat overleg leidde tot een compromis vastgelegd in het Convenant 1969. Onderdeel van het compromis

gehalveerd; ook voor schadeverzekeraars werd het verlaagd. Het nieuwe regime voor de reserve werd neergelegd in het Besluit reserves verzekeraars.

kader van het voorontwerp van Wet Brede Herwaardering. Overleg tussen de verzekeraars en

van kracht. Wat betreft de verzekeraars kan de egalisatiereserve dan ook niet los worden gezien van de overige voorschriften voor de winstbepaling zoals vastgelegd in het Convenant 1969 en, later, in

Hoewel in het verleden de vraag naar de rechtsgrond van de egalisatiereserve voor verzekeraars meer dan eens is gesteld, meent de studiegroep dat de sterk veranderde situatie van de markt en de wijzigingen binnen de branche die sinds de invoering van de regeling zijn opgetreden, aanleiding geven om die vraag opnieuw te bezien.

Het belang en de systematiek van de egalisatiereserve

Lange termijn risico's en winstbepaling

De egalisatiereserve is aanvankelijk bedoeld voor het opvangen van risico's. Bij levensverzekeraars valt dan vooral te denken aan afwijkingen van rente, sterfte en kosten ten opzichte van het moment waarop een contract wordt gesloten. Bij schadeverzekeraars gaat het om het opvangen van calamiteiten. Oorspronkelijk was er in de systematiek van de reserve geen enkele relatie met de te verzekeren risico's. Bij de wijziging van de regeling in 1969 is daarom beoogd een meer verzekeringstechnisch karakter aan de reserve te geven. Zo werd het plafond van de reserve bij levensverzekeraars gerelateerd aan de omvang van de premiereserve (de voorziening waarin de verplichtingen jegens verzekerden tot uitdrukking komt)⁹⁶ en moet op de reserve worden afgeboekt als de verzekeringsmaatschappij ertoe overgaat de premiereserve naar zwaardere grondslagen te berekenen.

Het verzekeringstechnisch karakter komt in de praktijk niet tot z'n recht omdat fiscaal een omrekening van de premiereserve naar zwaardere grondslagen slechts is toegestaan als die betrekking heeft op de gehele portefeuille. In de praktijk passen verzekeringsmaatschappijen echter in de commerciële verslaglegging overwegend partiële omrekening toe. Afboeking op de egalisatiereserve komt daardoor nauwelijks voor. Dit verklaart voor een belangrijk deel de hoge stand van de reserves. Bovendien kunnen hierdoor aanmerkelijke verschillen ontstaan tussen de fiscaal gevormde premiereserve en de commerciële voorzieningen die wel partieel worden omgerekend.

In verzekeringskringen ziet men nog steeds een belangrijke rol voor de egalisatiereserve, niet als verzekeringstechnische voorziening maar veel meer als onderdeel van de fiscale winstbepalingsvoorschriften van het verzekeringsbedrijf. Zij wordt beschouwt als compensatie voor de beperkingen die aan verzekeraars anderszins worden opgelegd. Zo kan met een wijziging in de levensverwachting tussentijds fiscaal geen rekening worden gehouden; uitgegaan wordt van de risico's zoals die golden bij het afsluiten van de contracten. Daarbij moet wel worden bedacht dat het

⁹⁶ Bij de berekening van de premiereserve houden levensverzekeraars rekening met toekomstige risico's.

Verzekeringsmaatschappijen zijn, geholpen door de statische techniek, aanmerkelijk beter dan in het verleden in staat om deze risico's goed in te schatten. In het verleden is wel betoogd dat de egalisatiereserve niet alleen dient voor het opvangen van normale risico's die direct samenhangen met de contracten, maar ook voor het opvangen van externe fluctuaties in het bedrijfsresultaat, bijvoorbeeld als gevolg van een epidemie of een beursval. Aangezien dergelijke incidentele risico's ook op macroniveau moeilijk zijn in te schatten, ligt het vormen van een egalisatiereserve echter veeleer op het terrein van de winstbestemming dan op dat van de winstbepaling. Volgens goed koopmansgebruik dienen dergelijke algemene risico's te worden opgevangen door het eigen vermogen.

toegenomen langlevensrisico voor de risicoverzekeringen een tegenovergesteld effect heeft. Wat het vertegenwoordigen voor veel verzekeraars lijfrentecontracten een veel groter belang dan de risicocontracten, zodat het effect van het langlevensrisico per saldo negatief is.

moeten worden gewaardeerd, en bij stijging van de marktrente niet mag worden gewaardeerd op lagere marktwaarde. Dit waarderingsvoorschrift wijkt inderdaad af van de algemene lijn voor de van de marktrente niet direct kan worden genomen maar pas bij verkoop of aflossing.

Voor het schadebedrijf heeft de egalisatiereserve wel een meer verzekeringstechnisch karakter. De aard van de verzekerde risico's zoals bijvoorbeeld storm- en hagelschade of exportkrediet, brengt mee dat een schadebedrijf te maken kan hebben met sterk wisselend verloop van de schade. Dit kan worden gezien als een rechtvaardiging voor een bijzondere fiscale positie voor het schadebedrijf. Een tussenpositie lijken de natura-uitvaartverzekeraars in te nemen die, in tegenstelling tot levensverzekeraars, ook inflatierisico (stijging kosten uitvaart) dragen. Wat betreft de egalisatiereserve kennen zij dezelfde regeling als levensverzekeraars.

Relatie met de solvabiliteitseis

In de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 (WTV-1993) worden eisen gesteld aan verzekeraars om ervoor te zorgen dat zij hun verplichtingen jegens polishouders kunnen nakomen. Zo bepaalt artikel 37 WTV dat de technische voorzieningen volledig door waarden zijn gedekt en dat de Pensioen- en Verzekeringskamer tegen de aard en de waardering van deze waarden bezwaar kan maken. Verder is bepaald dat ten minste 4% van de voorzieningen in eigen vermogen moet zijn vastgelegd (solvabiliteitseis).

Er zijn geen redenen om aan te nemen dat voor wat betreft de levensverzekeraars niet aan de solvabiliteitseisen zou worden voldaan ingeval geen vrijgestelde reserve zou kunnen worden gevormd. Hiervoor zijn een aantal redenen. Zo is sprake van een levensverzekeringsbranche waarvan het financieel fundament, behoudens in de oorlogsjaren en kort daarna, zich steeds in positieve zin heeft ontwikkeld. Verder geldt, althans voorzover sprake is van een verzekeraar die oudere contracten in portefeuille heeft, dat de solvabiliteit tevens is gewaarborgd door aanwezigheid van omvangrijke stille reserves. Deze reserves zijn onder meer ontstaan door het gebruik van een rekenrente (van 4%) die tijden lang veel lager was dan het rendement dat werd gemaakt op de beleggingsportefeuille. Bij relatief jonge verzekeraars zal dit anders liggen. Gemiddeld genomen lijken er voor de levensverzekeringsbranche uit een oogpunt van solvabiliteit echter geen bezwaren tegen het laten vervallen van de vrijgestelde egalisatiereserve. Bij een eventueel besluit tot afschaffing van de egalisatiereserve zou de Pensioen- en Verzekeringskamer kunnen worden verzocht om na te gaan of er inderdaad geen verzekeraars zijn die in de problemen komen. Het schadebedrijf staat er in

algemene zin minder rooskleurig voor dan het levenbedrijf. Hier komt het fenomeen stille reserves ook nauwelijks voor.

Overigens kan ook bij kleine verzekeraars het belang van de egalisatiereserve voor de solvabiliteit wellicht enigszins anders liggen dan bij grote verzekeraars. Aan de andere kant lijkt het bij kleine verzekeraars vooral te gaan om het schadebedrijf of om natura-uitvaartverzekering. Het ligt ook daarom in de rede om een eventuele afschaffing van de egalisatiereserve te beperken tot het levenbedrijf.

Vanuit de verzekeraars is erop gewezen dat de technische voorzieningen zoals opgenomen in de commerciële jaarrekening veel hoger zijn dan de fiscaal toegestane technische voorzieningen. De egalisatiereserve hebben zij dan ook steeds als een aanvulling op de fiscaal gevormde technische voorzieningen beschouwd. Overigens is daarmee niet gezegd dat bij het ontbreken van de egalisatiereserve, verzekeraars niet in voldoende mate in staat zouden zijn om – commercieel - technische voorzieningen te vormen.

Overgangsproblematiek

Afrekening bestaande reserves

Ingeval het regime van de egalisatiereserve voor levensverzekeraars zou vervallen, is voortaan geen dotatie meer mogelijk. Daarnaast zal op de een of andere manier fiscale afrekening over de bestaande reserves moeten plaatsvinden. Voor zo'n afrekening zijn verschillende modaliteiten voorstelbaar. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan:

- toevoeging van de reserve aan de winst in 10 jaar;
- afrekening van de reserve tegen een bijzonder tarief

Aan beide varianten kleven voor- en nadelen. Bij afbraak van de reserve in gelijke delen gedurende 10 jaar tegen het normale tarief van 35%, ligt de contante waarde van de verschuldigde belasting in de orde van grootte van 30% van de reserve. Dat is aanmerkelijk hoger dan de latente belastingclaim op de reserve die in de commerciële jaarstukken is opgenomen. Doorgaans is die latente claim – althans bij de grote verzekeraars - gesteld op 10 à 35% (het vermoeden bestaat dat de latentie bij kleine verzekeraars zich bevindt tussen 0 en 35%). Door dit verschil kan er, afhankelijk van de verhouding tussen de omvang van de reserve en de omvang van de commerciële jaarwinst, in het eerste jaar van afrekening een substantieel effect op de commerciële resultaten optreden. Daartegenover staat dat deze variant vanuit liquiditeits oogpunt als voordeel heeft dat de afbraak gespreid in de tijd plaatsvindt.

De tweede variant leidt tot een eenmalig afrekening over de opgebouwde reserves naar een bijzonder tarief, bijvoorbeeld een tarief van 15%. Dat tarief is ook gehanteerd bij de wijziging van het regime

voor beleggingsinstellingen per 1 juli 1990: beleggingsinstellingen die de status verliezen mochten de herbeleggingsreserve en de afrondingsreserve tegen een tarief van 15% afrekenen⁹⁷.

Bij een dergelijk tarief is het verschil tussen de eenmalige afrekening en de belastinglatentie waarmee in de commerciële jaarstukken rekening is gehouden, relatief beperkt. Daardoor zal ook het effect op de commerciële resultaten van het jaar van afrekening beperkt zijn. Voor de verzekeringswereld zou deze oplossing de voorkeur hebben. Ook vanuit het vereiste van solvabiliteit verdient deze oplossing daarom duidelijk de voorkeur.

Natura-uitvaartverzekeraars

De mogelijkheid tot vorming van een egalisatiereserve voor natura-uitvaartverzekeraars is onlangs opgenomen in het Besluit winstbepaling en reserves verzekeraars. Daarbij is aangesloten bij de regels die gelden voor het levenbedrijf. Als de egalisatiereserve voor levensverzekeraars komt te vervallen ligt het voor de hand om die regeling evenzeer te laten vervallen voor de natura-uitvaartverzekeraars. Omdat evenwel het karakter van de natura-uitvaartverzekeraars het midden houdt tussen dat van een levensverzekeraar en een schadeverzekeraar, zou overwogen kunnen worden aan deze verzekeraars toe te staan een reserve te vormen volgens de systematiek die geldt voor de schadeverzekeraars.

Afweging

De studiegroep trekt uit het voorgaande de conclusie dat de egalisatiereserve, in ieder geval voor het levenbedrijf, geen bestaansgrond meer heeft. In de verzekeringswereld wordt echter nog veel waarde aan deze reserve – die volgens verzekeraars zijn plaats heeft in de winstbepaling - gehecht. De studiegroep heeft de afschaffing van de reserveringsmogelijkheid daarom ook betrokken in de context van een uitruil tussen tariefverlaging en grondslagverbreding. In de door de studiegroep voorgestelde varianten wordt door het afschaffen van de egalisatiereserve (en de overige grondslagverbredende maatregelen) enerzijds en het verlagen van het tarief anderszijds naar mening van de studiegroep een evenwichtige uitkomst bereikt. De wijze waarop de egalisatiereserve verzekeraars wordt afgeschaft (ineens of geleidelijk met een overgangsregime) kan in overleg met de betrokken sector nader worden bezien.

⁹⁷ Art. II van de Wet van 21 juni 1990, Stb. 331. Ook in de Wet van 13 december 1996, Stb. 652 (herziening regime aanmerkelijk belang, consumptieve rente en vermogensbelasting) is voorzien in de mogelijkheid bij inwerkingtreding, d.w.z. per 1 januari 1997, de b.i.-status op te geven en de herbeleggingsreserve en de afrondingsreserve tegen 15% af te rekenen.

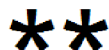
XXV Behandeling van afschrijvingen in andere landen⁹⁸

<i>Land</i>	<i>onroerende zaken</i>	<i>roerende zaken</i>	<i>goodwill</i>
België	3%-5%	40%	3%
Denemarken	4%-5%	30%	14,28%
Duitsland	3% of degressief ¹	10%-20% ²	6,66%
Finland	4%-20%	25% ³	10%
Frankrijk	2%-5%	5%-25%	geen
Griekenland	8%-12%	2%-25%	20%
Ierland	4%	15% ⁴	geen
Italië	3%-5%	10%-40%	10%
Luxemburg	2%-4%	2%-25% ⁵	20%
Nederland	2%-3%	10%-30%	20%
Oostenrijk	2%-4%	20% ⁶	6,66%
Portugal	2%-5% ⁷	12.5%-25% ⁷	geen
Spanje	2%-3%	8%-30%	geen
Verenigd Koninkrijk	4%	5%-25%	geen
Zweden	1.5%-5%	20%-30%	20%-30%

Genoemde percentages zijn de afschrijvingspercentages in procenten per jaar.

1. Bij degressieve afschrijving geldt een tarief van 5% voor de eerste 8 jaren; 2.5% voor de volgende zes jaren en 1.25 voor 36 jaren.
2. De exacte percentages zijn voor iedere roerende zaak opgenomen in een afschrijvingstabel.
3. Degressieve afschrijving.
4. In het zevende jaar 10%.
5. Indien de degressieve afschrijvingsmethode wordt gehanteerd bedraagt de afschrijving 3 x het percentage van de lineaire afschrijving met een maximum van 30%.
6. De afschrijvingsduur bedraagt normaliter 25 jaar, maar deze wordt verlaagd indien dit is gerechtvaardigd op grond van technische en economische omstandigheden.
7. Indien de degressieve afschrijvingsmethode wordt gebruikt worden de percentages verhoogd met 50% bij een levensduur van minder dan 5 jaar; met 100% bij een levensduur van 5 tot 6 jaar; en met 150% bij een levensduur van langer dan 6 jaar.

⁹⁸ Dit overzicht is opgesteld door het International Bureau of Fiscal Documentation, in opdracht van het ministerie van Financiën, februari 2001.

Directie Algemene Fiscale Politiek

Notitie

Ter informatie

Auteur	10.2.e
Notitienummer	AFP 2002-00230
Datum	16 april 2002
Rubriek	Fiscale studies
Onderwerp	Internationaal vergelijkend onderzoek fiscale behandeling werknemersopties (motie Hindriks en Ten Hoopen)
Bijlage(n)	1
Aan	De Staatssecretaris
Via	(plv.) DGFZ
Medeparaaf	IFZ
Van	Plv. directeur AFP
CC	10.2.e

1. Aanleiding

Bijgevoegd rapport van Andersen met daarin een internationale vergelijking van de fiscale behandeling van werknemersopties in 19 landen. Dit, ter uitvoering van de motie Hindriks en Ten Hoopen.

2. Conclusies rapport

- De Nederlandse fiscale behandeling van werknemersopties is internationaal bijzonder. Bijna alle landen belasten bij uitoefening van de opties. Nederland neemt, net als België en Zwitserland, heffing bij toekenning als uitgangspunt. Geen enkel land kent een keuzerecht tussen belasting bij toekenning of uitoefening. Ook onze aanvullende heffing bij uitoefening binnen drie jaar is uniek.
- Nederland kent, net als Finland, Griekenland, Luxemburg en Zweden, geen fiscale faciliteiten voor opties. De 14 overig onderzochte landen hebben deze faciliteiten wel.
- Nederland legt bij de belastingheffing op opties geen verband met de positie van de optiehouder, de geleverde prestatie, de omvang van het optiepakket, de uitoefenprijs en de looptijd van de optie. De meeste landen houden bij de heffing wel rekening met op zijn minst één van deze factoren.
- De belastingdruk in Nederland op werknemersopties ligt hoger dan gemiddeld als gevolg van een relatief hoog LB/IB-tarief en het ontbreken specifieke faciliteiten voor opties.

- De door Andersen geopperde verruiming van het keuzeregime voor opties vergt op zijn minst een doorrekening. Het door hen voorgestelde verlaagde tarief voor bepaalde opties behelst een vorm van fiscale stimulering die niet past in de lijn van Financiën ten aanzien van beloningsvormen als opties.

3. Toelichting

Bij de kamerbehandeling van de wijziging van belastingwetten in verband met dividendstripping en werknemersopties hebben de kamerleden Hindriks en Ten Hoopen een motie ingediend waarin zij verzoeken om een internationaal vergelijkend onderzoek naar zowel de hoogte als de wijze van belastingheffing van werknemersopties. Meer specifiek wordt in deze motie het volgende gevraagd:

1. Een vergelijking van de verschillende stelsels die internationaal worden toegepast voor het toekennen van optiepakketten aan werknemers.
2. De wijze waarop deze stelsels een relatie leggen met de geleverde prestatie, de relatieve omvang van het optiepakket, de uitoefenprijs en de looptijd.

Aan Arthur Andersen Belastingadviseurs te Amsterdam is de opdracht gegund deze vragen uit te werken. Bijgevoegd rapport toont het resultaat van hun inspanningen. Het rapport is tot stand gekomen na een voorafgaande bespreking met Financiën over de opzet ervan. De studie omvat alle lidstaten van de EU, de VS, Zwitserland, Noorwegen en Japan (de motie en het hierop gebaseerde offerteverzoek zijn als bijlage 5 resp. 4 bijgevoegd bij het rapport).

Onderdeel 1 van de motie Hindriks en Ten Hoopen

Het eerste deel van de motie Hindriks, de fiscale vergelijking van landen, krijgt, mede op ons verzoek, ruime aandacht in het rapport. De vergelijking is zowel kwalitatief als kwantitatief. De kwalitatieve beschrijving gaat vooral over een aantal karakteristieken van de Nederlandse manier van belasting heffen over werknemersopties. Deze is internationaal gezien wat afwijkend, zo blijkt uit het rapport. Opvallend aan het Nederlandse systeem is onder meer dat Nederland uitgaat van heffing bij toekenning of strikt genomen het moment van onvoorwaardelijk worden. De aanvullende heffing bij vervreemding binnen drie jaar in de Nederlandse heffing komt zelfs in geen enkel land voor. Verder heeft ook alleen de Nederlandse belastingplichtige de keuze tussen heffing bij toekenning of uitoefening van de optie.

Het meer kwantitatieve deel van de vergelijking betreft een vergelijking van de belastingdruk per land. Deze is lastig te berekenen aangezien deze niet slechts wordt bepaald door de specifieke druk op opties, maar voor een belangrijk deel door meer algemene factoren, zoals de loon- en inkomstenbelasting. Om deze reden is in het rapport geen effectieve druk percentage berekend per land, maar is onder vijf 'typische scenario's' en drie inkomenscategorieën berekend hoeveel belasting er betaald moet worden bij verschillende hoogtes van het voordeel. Via deze scenario's wordt onder meer inzicht verkregen in het belang van specifieke fiscale faciliteiten per land doordat zowel voor wel en niet kwalificerende

optieregelingen drukkerekeningen zijn gemaakt¹.

De te betalen belasting is berekend voor drie inkomenscategorieën: laag (€ 30.000), midden (€ 30.000) en hoog (€ 100.000) en voor vijf scenario's die variëren in bepaalde veronderstellingen die mede de relatieve druk op werknemersopties bepalen (zoals de waarde van de optie in verhouding tot de uitoefenprijs). De belastingdruk blijkt zeer afhankelijk van het gekozen scenario, maar voor vrijwel alle scenario's en alle inkomenscategorieën blijkt de Nederlandse druk tot de hoogste te behoren hetgeen weer wat gemitigeerd wordt als gekozen wordt voor belastingheffing bij uitoefening. Het keuzeregime verlaagt aldus de belastingdruk op opties enigszins. In andere landen hebben fiscale faciliteiten dit drukverlagende effect.

Onderdeel 2 van de motie Hindriks en Ten Hoopen

Het tweede onderdeel van de motie Ten Hindriks wordt samengevat in de gekleurde tabel in paragraaf 2.3 van het rapport. Uit deze tabel zijn de volgende conclusies te trekken:

- Nederland knoopt, voor wat betreft de genoemde factoren (positie optiehouder, prestatie, omvang van het pakket, uitoefenprijs, looptijd), alleen aan bij de looptijd van de optie.
- Nederland kent als één van de weinige landen in beginsel geen fiscale faciliteit voor opties, afgezien van de verruiming voor werknemersopties en aandelen bij spaarloon en winstdelingsregeling. Het keuzerecht voor heffing bij toekenning of uitoefening valt te bestempelen als een faciliteit, zij het dat dit keuzerecht niet gericht is op begunstiging.
- Een faciliteit kan bestaan uit uitstel van heffing tot het moment van uitoefening, of uit de gunstige waardering van het optievoordeel in het geval van een kwalificerende regeling. Alleen in Zwitserland bestaat een tussen de faciliteit voor een werknemersoptie en de geleverde prestatie.
- In 10 van de 19 onderzochte landen speelt de omvang van het optiepakket (gemeten aan de hand van de waarde van het pakket) een rol bij de fiscale facilitering van werknemersopties.
- In 7 van de 19 onderzochte landen speelt looptijd een rol bij de fiscale facilitering. In Nederland komt dit tot uitdrukking in de hogere waardering naarmate de looptijd oploopt.

3.3 Aanbevelingen Andersen

Andersen heeft ook een analyse gemaakt van het Nederlandse systeem met daarin aandacht voor onze keuzemogelijkheid voor het moment van belastingheffing. Nederland onderscheidt zich internationaal met deze mogelijkheid. Volgens het rapport is het keuzerecht er in geslaagd de scherpe kantjes van het oude regime weg te nemen, maar zou het consequenter zijn dit meer integraal toe te passen, bijvoorbeeld door

¹ De Europese Commissie laat Price Waterhouse Coopers momenteel ook een internationaal vergelijkende studie uitvoeren naar de fiscale behandeling van werknemersopties. Uit de eerste voorlopige resultaten blijkt dat in deze studie wel effectieve druk berekeningen worden gemaakt. Deze drukpercentages lopen synchroon met de generieke LB/IB tariefstructuur. De benadering van Andersen richt zich meer specifiek op het voordeel in verband met het verkrijgen en/of uitoefenen van de werknemersoptie.

het ook toe te passen op sociale premies, niet alleen voor LB-plichtigen en ook te laten gelden voor de intrinsieke waarde. Deze verruiming vergt op zijn minst een analyse van de budgettaire gevolgen.

Verder oppert Andersen een verlaagd tarief voor opties die een bepaalde link leggen met kwalificerende factoren als prestatie, doelgroep, omvang etc. Ten aanzien hiervan zij opgemerkt dat de lijn binnen Financiën bewust is geweest om werknemersopties niet te stimuleren, veeleer om belemmeringen die bestaan voor het toekennen er van weg te nemen. Bovendien zou een dergelijke faciliteit het belastingstelsel ingewikkelder maken.

- 0 -

Overzicht wetsvoorstellen af te handelen voor het verkiezingsreces door:

A. Tweede Kamer

buiten verzoek

B. Tweede Kamer en Eerste Kamer

buiten verzoek

buiten verzoek

C. Eerste Kamer

MINISTERIE: Fi

	Kamerstuk nr.	Titel wetsvoorstel	Status
A	27 896	Wijziging belastingwetten i.v.m. dividendstripping en het verlenen van optierechten aan werknemers	7

buiten verzoek

Motivering wetsvoorstellen:

- A:** Vooruitlopend op de inwerkingtreding van het wetsvoorstel, wordt in de uitvoeringssfeer al (deels beperkend) beleid gevoerd. Dit kan niet te lang doorgaan zonder wettelijke basis.

buiten verzoek

- 1: departementale voorbereiding
- 2: aanhangig bij (R)MR
- 3: in adviesprocedure Raad van State
- 4: verslag Tweede Kamer, verslag Tweede Kamer nog uit te brengen
- 5: verslag Tweede Kamer uitgebracht, nota naar aanleiding van het verslag nog uit te brengen
- 6: gereed voor plenaire behandeling in Tweede Kamer
- 7: aanvaard in Tweede Kamer en ingediend bij Eerste Kamer, verslag nog uit te brengen
- 8: verslag Eerste Kamer uitgebracht, nota naar aanleiding van het verslag nog uit te brengen
- 9: gereed voor plenaire behandeling in Eerste Kamer

C. Af te handelen door MR (démissionair kabinet) na 15 mei noodzakelijk voor de volgende wetsvoorstellen/besluiten

buiten verzoek

D. Behandeling door parlement tijdens demissionaire status kabinet noodzakelijk voor de volgende wetsvoorstellen

buiten verzoek

Directie Algemene Fiscale Politiek

Allen & Overy

P/a mr. 10.2.e

Apolloaan 15

1077 AB Amsterdam

Datum

Uw brief (Kenmerk)

Ons kenmerk

AFP 2002-18

Inlichtingen

10.2.e

Onderwerp

E 10.2.e@minfin.nl

Offerteverzoek internationaal vergelijkend onderzoek werknemersopties

Geachte 10.2.e

Bij deze nodig ik u uit een offerte uit te brengen voor een internationaal vergelijkend onderzoek naar de fiscale behandeling van werknemersopties.

De belastingheffing over werknemersopties verschilt momenteel van land tot land. Deze verschillen betreffen zowel de hoogte van de (effectieve) belastingdruk als de wijze van heffing van belasting op opties. In Nederland bestaat sinds 1998 een systeem waarbij de waarde van (niet ter beurze genoteerde) aandelenoptierechten voor de loonbelasting wordt gevormd door de som van de, aan de hand van eenvoudige formules te berekenen, intrinsieke waarde en de verwachtingswaarde (art. 20 Uitv. Reg. Wet LB 2001). Sinds 2001 hebben belastingplichtigen daarbij de keuze tussen heffing bij toekenning (met toepassing van bovengenoemde formules) of bij uitoefening van de optie (art 10 a Wet LB 2001).

Zowel vanuit de politiek als vanuit de beleidsvorming op het departement is de vraag opgekomen hoe de momentele fiscale behandeling van werknemersopties in ons land zich verhoudt tot die in andere ontwikkelde landen. Bij de kamerbehandeling van de wijziging van belastingwetten in verband met dividendstripping en werknemersopties, is hierover door de kamerleden Hindriks en Ten Hoopen een motie ingediend (Tweede Kamer, 2001-2002, 27 896, nr. 8, zie bijlage). In deze motie verzoeken zij om een internationaal vergelijkend onderzoek naar zowel hoogte als wijze van belastingheffing van werknemersopties.

Meer specifiek wordt in deze motie het volgende gevraagd (zie bijlage):

1. Een vergelijking van de verschillende stelsels die internationaal worden toegepast met betrekking tot het toekennen van optiepakketten aan werknemers.
2. De wijze waarop deze (fiscale) stelsels een relatie leggen met de geleverde prestatie, de relatieve omvang van het optiepakket, de uitoefenprijs en de looptijd.

Ad 1. Voor dit eerste onderdeel zou idealiter een effectieve drukberekening per land gemaakt moeten worden. Een pure beschrijving van het vigerende fiscale regime is onvoldoende. Probleem is dat deze effectieve druk voor een belangrijk deel wordt bepaald door de meer generieke fiscale behandeling van loon, bepaald op zowel op het niveau van de "corporate income tax", maar meer nog op dat van de "income tax". Met name als men uitgaat van meer geaggregeerde (macro)-data kan op die manier het beeld te zeer hierdoor vertekend worden. Voor een meer geïsoleerd beeld van de belastingdruk op opties kan het nuttig zijn om een "case-benadering" te kiezen waarin voor een aantal varianten (betreffende looptijd, uitoefenprijs, inkomenspositie optiehouder, etc.) de effectieve druk wordt berekend. Verder moet het onderzoek niet slechts een momentopname weerspiegelen. Het belang hiervan wordt geïllustreerd door bovengenoemde recente aanpassingen in de Nederlandse fiscale wetgeving rondom opties. Bij voorkeur zou de internationale vergelijking zich daarom over een aantal jaren moeten uitstrekken. Om cijfers actueel te laten zijn zal in de vergelijking in elk geval het jaar 2001 moeten worden opgenomen.

Ad 2. De fiscale behandeling van opties zal op een adequate manier gekoppeld moeten zijn aan genoemde waardebepalende factoren, zoals looptijd, uitoefenprijs, etc. Zo niet, dan ontstaat het risico dat het fiscale stelsel verstorend gaat werken. Niet de werkelijke economische factoren, maar de fiscale regelgeving bepaalt hoeveel opties worden toegekend en/of uitgeoefend. Het middel van de werknemersopties beantwoordt in dat geval niet meer aan zijn doeleinden, zoals binding aan de onderneming, prikkelen van werknemers, etc. Het onderzoek dient van dit aspect per land een (korte) analyse te bevatten, waarin eveneens de relatieve positie van Nederland naar voren komt.

In de door u op te stellen offerte zouden wij graag beide genoemde elementen van de motie Hindriks en Ten Hoopen willen terugvinden, uitgewerkt volgens de bovenbeschreven lijnen. De groep landen dient in elk geval de EU-lidstaten en de VS te omvatten. De nadruk ligt op de IB-behandeling van de werknemersopties.

Een gelijklopend verzoek is gericht aan enkele andere organisaties c.q. onderzoeksinstellingen. Zo snel mogelijk na sluiting van de inschrijving wordt u met redenen omkleed geïnformeerd of van uw offerte gebruik zal worden gemaakt. De ontvangen offerte zal worden beoordeeld ten aanzien van de volgende aspecten:

- de wijze waarop het onderzoek is opgezet;
- de capaciteiten van de in te schakelen onderzoekers;
- de planning van de werkzaamheden in de tijd;
- de kosten.

Graag zie ik uw offerte zo spoedig mogelijk tegemoet. Van belang hierbij is dat de Kamer voor 1 mei 2002 bericht dient te worden over de uitkomst van de in het verzoek genoemde onderdelen. Dit betekent dat het onderzoek medio april moet zijn afgerond.

Aan deze offerteaanvraag kunnen geen rechten worden ontleend voor opdrachtverlening of vergoeding van offertekosten.

Met vriendelijke groet,

mr. J.C. de Waard

plv. directeur generaal voor Fiscale Zaken

Visie op de fiscale concurrentiepositie van Nederland in Europa

Vennootschapsbelasting: verbreding en verlichting

NIVRA/VERA en de NOB

Staatssecretaris drs. W.J. Bos

30 oktober 2001

Opzet presentatie

- **Studiegroep 'Vennootschapsbelasting in internationaal perspectief'**
 - Opdracht studiegroep
 - Losse eindjes
 - specifiek: hybride leningen
 - Scenario's
 - Kritiek
- **Reflecties volgende kabinetsperiode**

Opdracht studiegroep

- **Hoogte huidige vennootschapsbelastingtarief**
- **Ontwikkeling van de effectieve druk**
- **Formulering knelpunten in de VpB inclusief oplossingsrichtingen**
- **Analyse van de kosten van een tariefsverlaging:**
 - gronslagverbreding
 - verhoging van mileubelastingen
 - overige aanpassingen

Knelpunten

- **Bij de Belastingherziening 2001 zijn een aantal knelpunten blijven liggen:**
 - Dividendstripping
 - Hybride leningen
 - Beleggingsdochtermaatschappijen die niet in de EU gevestigd zijn (art. 13g VpB)

Oplossing knelpunten door studiegroep

- Rapport 'Verbreiding en verlichting' 11 juni 2001
- Wetsvoorstel Dividendstripping en het verlenen van optierechten aan werknemers
 - dividendstripping
- Belastingplan 2002 - deel II Economische Infrastructuur
 - hybride leningen
 - EU-beleggingsdochters

Hybride leningen

- Jurisprudentie bood niet voldoende houvast
- Oorspronkelijke maatregelen raakte ook gangbare financiële producten
- In overleg met betrokken bedrijfsleven aan de orde gesteld in de studiegroep
- Doel:
 - voorkomen hybride producten (preventief)
 - reële financiële producten ongemoeid laten

Scenario's van de studiegroep voor verlaging van de VpB

- Drie varianten (A, B en C)
- Gemeenschappelijke deler: 5%-punt VpB-verlaging
- Onderlinge verschillen:
 - mate van financiering/grondslagverbreding
 - vormgeving van de regulerende energiebelasting: verhoging (A, B en C) en een milde verbreding (C)

Scenario's A, B en C

	<i>variant A</i>	<i>Variant B</i>	<i>Variant C</i>
	<i>Bedragen in miljoenen guldens</i>		
Financieringsmogelijkheden			
Afdrachtvermindering lage lonen	745	1.009	1.120
Subsidies voor het bedrijfsleven	0	0	200
Aanpassing afschrijvingsregime onroerende zaken	0	150	250
Temporiseringsregime goodwill	0	245	245
Vervallen egaliseringsreserve	0	155	155
Verhoging tarief box II	0	0	250
Afschaffing liquidatieverliesregeling	0	0	250
Regulerende energiebelasting	745	1.009	1.120
Totaal	1.490	2.568	3.590
Resultaat			
Verlaagd tarief tot	50.000	50.000	50.000
Verlaagd tarief	25%	25%	25%
Algemeen tarief	30%	30%	30%
Lastenverlichting in %	70%	50%	30%

Kritiek op studiegroep

- O.a. MKB, VNO-NCW, politieke partijen, branche-organisaties.....kortom: vele organisaties.
- Maar ook in vakbladen o.a.:
 - Essers (WFR)
 - Vording (WFR en ESB)

Vording

- **Urgentie van een VpB-verlaging**
- **Grondslagverbredende opties Vording**
 - beperking rente-aftrek
 - beperking deelnemingsvrijstelling
 - beperking afschrijvingsmogelijkheden
- **Alternatief Vording**
 - vermogensaftrek

Kanttekeningen Vording (1)

- Beperkte en verouderde onderzoeksdata
- Netto-effecten niet vergelijkbaar

Kanttekeningen Vording (2)

- **Beperking deelnemingsvrijstelling**
 - M/D-richtlijn
 - Vestigingsklimaat
- **Beperking afschrijvingsmogelijkheden**
 - treft m.n. kapitaalintensieve industrie
- **Beperking rente-aftrek**